

Latwefchu Amis.

56. gadagahjums.

Nr. 35.

Trefchdeenä, 31. August (12. September).

1877.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Lutiringen pr. Frauenburg, Kurland. — Afpedigija Westborn f. (Reuber) grammatu bohde Jelgawā.

Kahditajs: Kara sīnas. Blisjaunafahs sīnas. Dschadas sīnas. Drukstas un ffreandas. Dahwanas. Abildas. Sludinafchanas.

Kara sīnas.

Wifas schihs deenas pa malu malahm weenigi tik ruma par laufchanohs pee Schipkas, kur Kreewi un Turki weseles 6 deenas nehmuſchees zihnitees. Par to karoschanu weens, kas pats laufchanā bijis, raksta tā: Schipkas zelaweerā nau wis tahds ſchau-rums waj klints ſchkehlums, kahdi ziti Balkanā, bet winsch ir kalnaja awgabals, kur kalni paleel semakt un fur mainahs klints ragi un alas un dīstas leihas un lihdsena zela strehki, kur eeschkeh-lumi no-ect stahwu dīski semē. Schipkas poſiziju newar wis faukt par tahdu ſturumu, kas ſohiti gruhiti eenemams, jo kad tam, kas tur stahw, nau pilwigs ſpehks, labi plati ſpahrmus iſplatiht, tad eenaidneeks winu war dabuht aplentk; turklaht tur ari neził newar iſfargatees no uſbruzeju uguns; eenaidneeku weeglatee kahji-neeki war weegli kahdā netahla ſchkehlumā falapitees, kur winem ar leelgabalu bumbahm nemas newar peerikt klah. Deemina pat-laban auſa. No kalneem ſahka rihbeht leelee gabali, ſtaneja kā ij mahkuleem. Eil ko Turki ſahka lihst augſchā, un greeſtees pret Kreewu labo ſpahnu, tē Kreewi teem dewahs pretim; wini redſeja, ka Turki ſawu kreiso ſpahnu iſplatiſja, lai waretu pahri-tikt par dīstaku eeleiju un aiſtikt Kreeweem mugurā. Tur leiſja nu abi ſadubrahs lohpā; Turki nahja un ſchahwa no ſawa ar meſchu awauguſcha kalna muguras, Kreewi atkal pretim no ſawas ylikahs kalna muguras; ſchē nu bij kahjineeki pilnā darbā; Kreewu baterija tik pa retam ſchahweenam laida uſ meſcha puſi, kur Turki paglahbiu tureja. Wirmajā deenā Kreewu ſlatis, kam tur Turki wirſū nahja, nebij pahri par 3000 ar 40 leelajem gabaleem; palihgu teem turak nebij kā uſ 6 juhdses, Tirmowā. Kreewi tu-rejahs ar wiſu ſirdi, wectahm wini bij aw ſawahm wallehm pul-wera alas iſtaijjuſchi, kur pulwera lahdimi ſpehra Turkuſ gaisā, tiklihdſ kā tee wirſū nahja. Weena tahda baterija ſapſehra pee 5 tuhft. Turku. Ohtrā deenā Turki mehginaja ar leelaku lih-kumu nahkdami aplentk Kreewu poſiziju, bet tika no abeem ſpah-neem atſiti. Trefchā deenā Turki laufahs paſcham widum pretim un reiſē ari uſ abahm ſlankahm. Generalis Stotetowſ ar ſawu Bulgaru legioni turejahs, kā ween tik karawadons war; pats ne-bij 4 naktis ſawas azis dabujis aiſwehrt, nu winam bij jazihnahs pret 50 tuhft., ko Suleimans weda uguni. Deewſtin waj buhtu wehl ilgi warejis arſtahweht pretim, tē pa laimi no Selwi puſes 1 brigada no 9. diwiſſjas, weſta no generala Derofchinſka, mar-ſcheereja palihgā. Nu gabja duhſchigi karoschana uſ preeſchu un tā wiſu zauru deenu. Saule taiſjahs no-ect un lihahs it kā Turkeem, kuri jau ſahnis kahpa arween augſtal kalnās, iſdohſees Kreeweem mugurā aiſtikt un to zeku dabuht ſawā rohkā, tā ka Kreewi lai tohp eepihleti. Bij ſwarigs brihdis, ko tahds, kas pats nau kara-uguni bijis, nemas neſpehj ſajuſt. Abi Kreewu generalis Stotetowſ un Derofchinſkis ar dohnrigu waigu luhfoja, kas nu notiks; wini bij ſawu beidsamo telegramu pee Keisara no-ſubtrijjuſchi, ka wini turahs, bet biſſtahs kairu azumirkli buht aplentki zaur deſmit reiſ leelaku ſpehku, tomehr tureſees lihds pehdi-

gai aſinō lahſei. Pulkſtens bij 6. Schauschana drufzin apluſa. Soldati bij zaur karſtumu un laufchanohs iſtwihluſchi, nebij dabu-juſchi ne nodſertees, jo uſ wiſa ta kalnaja nebij neweena awotina, 3 deenas nebij ari ehſt wahrijjuſchi. Schur tur redſeja wehl no-datas weenu pret ohtru ſchaudamees. Turki ar ween ſkanaki kleeſa ſawu kara-urah: Allah il Allah un laufahs uſ preeſchu. Abi generalis ſtahweja uſ klints ſuhra, ſihkeri pee azs un luhfoja atpafak, uſ balti ſwihdoſcho zelaweeru, waj nerdeſem tur jau no abahm puſehm Turkuſ noſahpam uſ zela, kur tad buhtu eeflehgti. Tē peepſchi Stotetowſ eekleeſahs preezigi, kehra Derofchinſki pee rohkās un rahdija uſ zelaweeru. Tur lihahs redſama gara melna ſtrihpa kas turwojahs. Generalis wihzinaja ar zepurehm, ſaldati uſlehza kahjās; jau redſeja faules ſtarōs atſpibdam Kreewu palihgu iſzel-tus ſchikus un Kreewu urah pahrkleeſa Turku Allah ſaufſchanu. Jau redſeja jahjeju pulkus papreeſchu jahjam, war iſſchert ſirgus. Kas tas? Waj tad Radezkis ſubtihs jahjejus ſchē kalnās karohit pret kahjineekem? Tē reds, ka jahjeji wed leelohs gabalus un, kā norunajuſchi, brauz teeſcham ſahnis un noſweeſch leelohs gabalus un ſahl azumirkli uguni ſplaudihit pret turako Turku ſpahnu, kas meſchina ſedſahs; jahjeji nolehluſchi paleel par kahjineekem un eet Turkeem wirſū. Tas bij weens bataljons no gehgeru brigadas, brigada pari wehl bij 3 werſtes tahlu; ta bij 7 juhdses nomarſcheerejuſi, newahrijjuſi, ne-awpuhtuſees un beſ mureſchanahs dewahs paſchā uguni eefſchā. Generalis Ziwinskis gabja papreeſchu. Radezkis pats atkal ar ohtru nodaku eet zaur trejahm Turku ugunihm teeſcham turp, kur tee 2 generalis ſtahw un tuhdal ſumj Turkuſ atpafak. Naktis bij uſbrukuſi, bet klusums tapehž nebij. No paſcha rihta Kreewi atkal noſtarijuſchees gabja uſ preeſchu; aw pulkſten 9. bij generalis Dragomirowſ wehl ar 2 regimentehm klah un peeweenojahs pee Radezka ſpehka; aw pulkſten 11. Turki wiſu duhſchibu ſaremdami laufahs kā ſwehri uſ preeſchu; zilweti krita kā muſchas; awbrihnojami bij tee dakteri un neſeji, kas gabja paſchā uguni un tur ſweijoja ahtrā, kur ween kahdu pakrituſchu eeraduſija. Aw generalis lohdes ſwilpoja kā lapſenes, tē ari weena lohde trahpa Dragomirowam zeli, dakteri peekreen, bet generalis pawehl, lai eet pehž rindas, lai uſzet papreeſchu tohs ſaldatus, kas preeſch wina eewaimoti; kad tas notizis, tad wini uſzehla uſ neſekli un noneſa pee malas; neſohit winsch wehl ſauza laimi wehledams ſawejeem. Itrakeeri un Brankas regimente zih-nahs uſtapt pakalnē, kur Turki augſchā noſehduſchi, bet gruhiti eet; tē nahl 2 batalioni no Schitomiras regimentes un marſcheere rindās ſahnis pa lihdsenu zeku pret Turkeem, ſchē atkal noſtahda ſawus leelgabalus no meſchina pretim, lai tik nahl; nu ſahlahs warena, aſmaina zihniſchanahs. Kreewi pajuhd meſchina; war manihit, ka eet uſ preeſchu, jau reds, ka Turki drih ar weenu ba-teriju, drih ar ohtru brauz prohjam; wehl atleel Turku widuzi ſalauſt. bet tas ir gruhits darba gabals. Tē Radezkis ar ſihkeri noſwehrdams, kā kur eet, uſſauz ſawahm 2 reſerwu kompanijahm un ar tahm gahſchahs pakal, Kreewi ir drihſ pee Turku wallehm, ſez par tahm pahri un ar ſchitikeem durdami dſen Turkuſ uſ preeſchu un aw pulkſten 2. wiſs tas plazis ir Kreewu rohkās. Wiſs gais trihz aiſ Kreewu lihgfina „Urah!“ Gan par brihdi atkal

Turki falasijufchees naht fchurpmal, bet tohpu wehl tahtlaf atdihiti un Kreewi pehz firdiga darba bij eemantofufchi, fa winu pofitja bij atfal fkaidra un nodrofhjina. Warbuht Turki nahls atfal drihf pretim, negribedami kauna palift, bet nu ari Kreewu fpehls, nodata pehz nodatas, naht tuwal flahit, ta fa Turki gan Schiptu newarehs wis dabuht. Wijs vlazis bij ar lihkeem apfehts. Turki pee Schiplas ir pafaudejufchi lihds 10 tuhft. Watrat deenu nu bij meers, bet ilgi tas ne-ees, ar katru brihdi atfal leela faufchanahs gaidama. — No ta pafcha pirna laifa, fur Kreewi Schiplu eenehma, ir kalnds atrafis leels pulks apgahnu Kreewu lihku, pee kureem Turki fawu fwehru firdi rahdijufchi; atrada fagraitus, fabaditus, deguni bij nogreesti; zits bij pakahrts un nodihrahts, apafschâ atrada ugumi, fo bij dascheem eewainoteem palubruschi apafschâ un ta nemohzjufchi. Saldatu dufmas, to redfoht, nemaf nau waldamas. Us Plewnas pufi nu ari drihf atfal fas ir gaidams, jo Numenijas karafpehls nu ari fahls neunt dalibu pee kara; firts Kabelis ir ezeltis par karawadoni par wakara pufes armija un drihwejees us Plewnu. No Serbijas ar katru deenu karapeereifchana Turkam ir gaidama; jau 31. Auguft gribeja ifmarfcheereht ar kahdi 40 tuhft., wina pati us fawu rohku grib wifadi atfal karu wifahki, Kreewija to us tam nau wedinajufi, nei tai peebedrofees, tapehz tad ari Austruja wifa meera to grib eezeft. Leela palihdiba Kreewem ne no Serbijas ne no Greeku semes newar atleht, abeju armijas nau nezil fpehzigas un karawihru duhfchiba ir maf fo wehrts, tomehr Turkam tas deewagan nepatibfami buhs, jo fpehls jo watrat jafalda. Englante uffauz Serbijat, lai apdohma, fo dara. Ja Turks famihru, tad lai Serbija pati fnahs.

Weens J. D., kas tagad ftabw fiarp Ruffchuku un Plewnu, mums fino — us fahles guledams winsch fawas rindinas ufalktijs — fa pee Sinnizas nu efcht obrs, warens tilts par Donawu pahretafhts, fur ar fmagakajeem wefumeem war pahri braukt. Laifs tur bijs faufs un karfts, ar Augusta eefaktunu ftipes leetus fahzees. Winsch rafita ari, fa karawihri efcht lohti preezigi debt lahm fnahm, fa wineem nau jabehdajahs par feewu un behreem mahja, fa tee tiks pilnam apgahdati. Wehl arweenu karafpehls nahfoht flahit.

No Ddefas eet if foerendefstundas pa dselfzku wagonurindas ar faldateem us karalaufu.

Weens Kreewu pallawneefs, Ufchafows wahrda, rika fchini kara jau pee pafudufcheem fkatihis, bet nu ir atfal radees. Winsch gul Branfowanas kafaree ar lohti fadragatu elkon, no kura nahf bef gala mafas kauta flabargas ahra. Schis pallawneefs pats noftahra, fa winam gahjis: „Es ifjahju ar fawas regimentes awangwardiju ap pulften 8. no rihta us kahdu Bulgaru zeemu, Tschairku un atradu tur tohs eedfchwotajus breefmigas bailis; no winu runahm ifdabuju, fa weena Turku wefumneeku rinda, no Tcherkefu pulkina apfargata, gul arpuhdamahs kahdas 2 werftis no zeema. Man fchahwahs prahta, eet un eenaideefus ifbeedeht. Wuhfu ekladrone jahja mudigt ap zeema fehtu un drihf bij ari pee wefumneekem, kas bij wefumus 2 rindas fabraufufchi, ta fa zefch bij widu wakâ. Ekladrona bef fchahweeneem eefprauzahs tai widu un zirta ar fojhineem pa labai un kreifai, pirms wehl Tcherkefi bij dabujufchi to pamaniht. Ta bifahm kahdas 3 werftes us preefchu jahjufchi, bet wehl wefumneeku rindai neht gals. Dohmadams, fa us trohftni wefumneekem nu feigfees kahda regimemente pallhga, es pawehleju, lai mana ekladrona pee pirmahs fchkehrfeelinahs rauga nogreestees pa kreifai, fa waram atfal buht prohjam. Tai pafchâ azumirkli es redsu pa labai rohlat aif wefumeem, aif kahda fchoghga, kahdas 10 Tcherkefus, ihpafchi weens jauns, smuks Tcherkefis peeri farauldamahs gluhneja us mani — es wifu muhfchu fcho gibni ne-aifmirkfchu — un pakehris fawu finti to lahdeja. Ilk fo fpehju fawani ritmeifteram Litwinowom, kas blakam jahja, uffault: „De neilfim ar fojhineem gala, nemeet rewolweri un fchaujeet us fcheem ftepkaweem“, te lahdiufch no-rihbeja no fchoghmales un es manju, fa mana kreifa rohka it ka ugumi fahfa degi. Es gribeju fawu ftrgu greest pa kreifai, pafaf ekladronoi, bet pawada man ifwehlahs no fafchautahs rohka. Ilk

to es wehl atminu, fa fchini breefmu brihdi weens jahjejs pakehra manu ftrgu pee pawadas, to atrahwa fohnis, fa bifahm ahra no wefumneeku rindas. Es atmohdohs kahda mefchina un man blaku bij 2 ulant no manas ekladronas. No manas kreifahs rohkas tezeja afinis aumalahm. „Paldeews Deewam, fa efat dftihi,“ ta dftirdeju weenu no faldateem palufu us mani fakam. „Es raudfchju juhfu wainu ar fawu kahjautu fafeet, zitadi afinis noftreefeet.“ Es gribeju jautahit, bet abi meta ar rohku un pafchul- fteja, fa efam wehl nezil fohtus no eenaideekem. Es fajiju: „Behni, kad muhs te atrohd, tad juhs mani newarefeet glahbt; dftihs es nepadohfchahs, es fewi ar fawu rewolweri nofchau- fchahs. Bet kam juhs lai par welti lihds pohsta eijat? Pame- teet mani fche un jahjeet prohjam, kamehr wehl laifs.“ „Do ne, mehs juhs ne-afstahim, ja jamirt, tad miefim wif trihs“, ta fal- dati fajija. Es nestrifdejohs ilgaf, mehs fehdejahm un klaufija- mees. Sirgi bij itin meerigi. Zefch gahja til tuwu gar muhsu buefti garam, fa warefahm dftirdeht ratic zihftefchanu un eenaide- neekus runajam, dftirdejahm ari tahtlaf fchahweenus riham. Tri tee gan bij breefmigi brihfchi, ifkatru azumirkli gaidiht nahwi. Wehs aprunajamees un nofpreedahm, lai weens no teem leen gar femi lihds kufes malai un nofkatahs, fur eenaideeki aifbrauz; weens no ulaneem, no Baltawas, ufnehmahs to ifdarift; ar weenu rohku fojhinu pee few preefchdamahs, lai nefchwarfchek, ohtra fluri turedams, wifch nolihda us malu; es ar to ohtru palikahm. Wehz kahda fundas laifa winsch ar preezigu gibni atnahja atpa- kat un fnoja, fa eenaideeki ir garam un mehs waram us preef- fchu dohtees. Mani ufzehta ka waredami feglas un mehs ifjah- jahm no mefchina. Bet us kuru pufi lai nu jahjam? Zeli gahja kufteem un fchkehrfahm; mehs jahjahm tafai us preefchu. Par brihdi eeraufstahm juntus. Bet nefmajahm, waj drihfitam turp jait, jo Deewfin waj tas buhs Turku waj Bulgaru zeems. Schoreis nu gahja obrs ulans eepreefch ufkuhdams. Bij pue- werfti pajahis, te eeraudfija, fa no zeema iflez dofchi jahjei un laifch winam fchahweenus pretim. Tee bij Bafchibofuki, kas pats laban tai zeema laupija. Mlans bij drihf pee mums un jahjahm nu tahtlaf un pehz fundas laifa atfneedahm ohtru zeemu, tas bij Bulgaru zeems. Bet nu ari nefpehju tahtlaf pajahit, fahpes un noftrehjufchahs afinis bij wifu fpehku nonehmufchahs: Pirmahs bij, fo luhdu, lai dohd nodferrees. Es to nekad ne-aifmirkfchu, ar kahdu gahrdumu es to uhdens trauzint ufkuhfoju. 4 werftes no fchi zeema, ka dftirdejahm, ftabweja Kreewi; pehz 3 fundahm bhjahm tur pee fawejeem. Nefpehju ifteiki, zif breefmiga man bij ta redsama nahwe no pulften 8. rihta lihds 1. nahti. Pallaw- neekam fchini nahti mati ir palikufchi fimu. Un tee abi faldati ir ar Zurga ordenu pagohdinati. Bet ritmeifters Litwinows, kas bij lihds ifjahjis, to pehzat atrada nofchautu, deguns un aujis tam bij nogreestas.

Generalis Derofchinski, kas pee Schiplas kritis, bij 51 gadu weze, winsch aiftahj feewu un 4 behrnus, bef kahdas man- ritbas. Schopawafar wina familija dftiwoja Krementfchuga un paf- faudeja tur pluhdu laika wifu fawu mantibu.

— Turku leelweftis fabeedehts zaur teem rafteem, kas tam no zitahm walftihm atfubitti un pahmet Turku warasdarbus pret eewat- noteem un newainigeem, ir dewis us Londoni to atbildu, fa winsch liks Geufas fabeedribas (farfana kufsta) ufumus Turku waloda pahzelt un tad katram faldatam ifdalihit, lai fin, kas tu- ramis. Tapat efcht no jauna Tcherkefeem un Bafchibofukeem pee- teikts, lai atraujahs no agrakeem breefmu darbeem. Bet waj tas fo lihdehs?

Behz fchis deenas telegrafa fnahm tilpat pee Schiplas, ka ari us wifem ziteem Bulgarijas karalaufkem wif bja meerigs. Suleiman Pafcha Schiplas faufchanas til dandis laudis pafaudejis (fneedfoht lihds 10,000), fa tagad neka newarohit eefahki, kamehr nebuhs jau- nus fpehkus no Barnas un Donawas pufes dabujis un fawâ kara pulkâ wifus rohbus wildjis. Kreewem nahf pallhgi papilnam, ta fa drohfchi war zereht, generalim Madefli ifdohfees ari pret wehl leelaku Turku karafpehku Schiplas zekaweetu tureht. Turki Tund-

jas eeleija taishijufchi jaunās baterijas, lai Kreeveem nebuhtu cespēhams atkal no Balkona uš deenwiichpuufi dohtees Numelijā cefšhā.

Norūmōs par Numenijās dalībunemšchanās pee Kreewu-Turku fara tagad nostiprinatās tā: Numenijas vultki karo kōhpā ar Kreeveem, ņirsts kābrlīs ņaweenotai Kreewu un Numeneefchu armijai, kas stahw uš Bulgarijās wakara puš, ezejts par komandantu, bet karšč winam jāwed pehž Kreewu leela generalščtaba pawehlehm un generalš Satowš winam peedohtš par wina generalščtaba preeščneeku. Numenijas armija ņlaita 70,000 kara-wihrus, kas pee Korabijas pahr Donawu pahrieēs un Dšmana Pašča armiju pee Plemnas aiņneem no jāhneem. Ari Serbija, pehž ņawa tik nelaimigi pabeigta pehņaja fara, tagad jau atkal rik tahtu ņivrinajušehs, ka ar 40,000 labi iņrihtoteem karawihreem no jauna un prohtu uš ņawu pašču rohtu pret Turkeem ņahš karoh. Jo Austrijas waldiba tik ar to norūmu atwehlejuš Serbijai karu ņahkt, ka neņaw kōhpā ar Kreeveem un Numeneefcheem un ka Kreewi ne-eet zaur waj uš Serbijas rohbeshahm. Serbijas armija krištu Dšmanim mugurā, bet jehšču jau gatawa katrubrihd uš karalauku dohtees, tad tomehr to wehl nedrihtkōht tamdeht, ka leels Turku karaspehš wimš pee rohbeshahm ņagaida un gatowš Serbijā gabsteēs cefšhā, kurai nedš Kreewi nedš Numeneefchi nedrihtkōht palihgā nahkt. Bet tikdriht ka Turkam ņehis karaspehš buhtu ņawelk atpakal, lai wina iņlectatu ziur, ņur wairak wajadšgš, tad ņinamš Serbeefchu pulki wairš negaidihs, bet laušfeēs Turkam wiesū. Abas ņehis mašahs waktis, tikpat Numenija kā Serbija griboht ar waru lihdskaroh, lai pehž laimigi pabeigta kara Eiropas diplomati ne-aiņmirštu winaš lihdsapdohmaht, jo zere parest, ka kad lihds ņrahdujušehs, ņinamš ari algu lihds pelniņušehs.

R. S. z.

Auguri ņawā Turku draudšibā bij tik tahtu eettazinajušehs, ka bij ņahkufchi ņlawas un pateizibas ņwehtus baņnizās ņwneht par ņattu Turku ušwareščanu. Tagad nu pahwešs ir par waijādšgu eestarijīs Ungarijās biņtapeem pawehleht, lai tee ne-attauj wairš baņnizās tahdas leetas dariht. Jo tur ir gan ko pahribni-tees, ka laudis, kas krištigi ņauzahs, nekaunahs eēt Turkus apdsee- dah, kas Kristus laudis uš to breņniņako ņpaida un wabrdšina.

Uš Aļijas karalauka tai kauščanā pee Rišl-Dapōš weena lohde trahpija generalam Komarowam kruitis, bet arsitahs uš mundeera kōhpēs, aiņleħza garam mašai bihditei, ko generalis uš kruitihm neņaja, iņleħa ņarj wiesejahm ribahm ahra un ņa- ņkrambaja rohtu.

Wisjannafahs ņinas.

Tik ko pee Šhipkas pehž aņinainās zihniščanahs, kur Kreewi paņaudeja pee 7 tuhtst. un Turki pee 22 tuhtst., karatrohšnis ap- ņahja, Turki ušahla atkal karosčanu pee Komās upēs (wina eetel pee Ruštšukas Donawā). Tas karalauks bij tas kaņnaju apga- bals ņarj Ruštšuku un Rašgradu. Par Komās wakaru elkon, par Melo Lomu Kreewi bij jau ņenak pahrgahjušchi un ņahweja apakšč leelņirsta krohnamantineeka pret Ruštšuku. Tur nu ta- gad Pašča Mehmed Miš ir ņpedees wiesū no 3 pušehm. Kreewu widuzim no Ajaņarās jau 11. August bij jopawelkahs atpakal. Nu Mehmed bij gaidijis, ka Suleimanam laimefeēs pee Šhipkas. Neņagaididams labās ņinas Mehmeds nu 18. Aug. nahza ar wišu ņehču Kreewu preeščrindahm un tahtal wiesū. Generalis Leonowš ar kahti 3 tuhtst. wefelu deenu turejahs pretim un pamastim wi- lahš atpakal, uš Kreewu ņehča widuzi, wiesū ņawš eewainotus (pee 400) lihšnemdamš, uš ņhopus upēs Mehmeds labpraht no Komās upēs atkriht lihds Jantras upei, bet kas to dohs? Pa- ņarjam Pašča Suleimans puhlejtēēs wehl weht kaņnōš pret Šhipku leeloš gabalus, newar wehl no prahta iņmešt ņehohs wahretus, kas tik daudš aņins maņajufchi. 19. August atkal Pa- ņča Dšmana ņehšs (25 tuhtst.) kas kaħdas 10 wiesšes no Plem- nas bij, ņpedahs Kreeveem no oštiras (wakaras) pušes wiesū, bet muhņeji atgainadami palika ņur bijufchi; armija tomehr ņaudeja 40 oņzeerus un 1020 ņaldatus. 22. August Kreewu generalis ņirsts Zmeretinski un Škobelow no Selwi nahšdami eeneħma Po-

wazu ar ņurmi. Lomaza ir uš deenwideem no Plemnas un ap- ņarga to zetu uš Gabrowu. Turkom tur leels ņehšs ņahweja; nu Kreewu armijas labais ņpahens buhs oštirik ņwabads un Pa- ņča Dšmans buhs pa daļai pats cespēhlehts. Oštdehs nu driht tahtal.

Nabagu Bulgari tohp wehl arweenu lohti mohziti. Adria- nopolk ņattu deenu wakaroh leelu pulku Bulgaru. Turki ņrah- dahs, it ka ari ņpreešč teešu, bet wiša ta teeša tik ir kumediņšč. Tiklihds gadahs 2 Turki, kas apleczina, ka tas un tas Bulgars ir ar Kreeveem eelaideēs, tad ņpreedums ir gatowš, Bulgars tohp pahahrs. Kuram nu negadifeēs pahris pretineeku ņarj Turkeem, kas tagad ar weenu wabrdimu tam wišu newainigajam pagahda karatawš? Turki, kas zeetumā ņehšč, tohp wala laiši, kad ap- ņohlahs ušdoht Bulgaru ņpijonus; to dara, lai jo wairak ņehj apfaut.

Serbija wišu ņawu karaspehku gon jau nostahdijusi, bet wehl wižinajahs. Žiršs Milans griboht, lai Kreewu Keisars tam ap- ņohla, ja winam eetu karā nelaimigi, tad ušnemi ar generala rangu Kreewu armijā un ņkaitiht pee printšču ņehiras.

Uš Aļijas karalauka generala Aļņajowa awangwardija 16. August eeneħma apstiprinatu plazi, kas ir 800 aņis no Turku ba- terijahm pee Sukum-Kaleh.

Pehterburgā ka ikdeenos pa 160 tuhtst. ņudraba rubl. gaba- lus, kas wiš eēt uš karalauku. Šarņana kruitā wieswaldiba, kas apneħmufēēs no ņawas pušes gabdah par 16 tuhtst. karaslimeeku gultahm, ir jau 11 tuhtst. gultas gatawas ņataiņjuš. Bet ņahš ari wišs pilditeēs. Šlawenais Kreewu dakteris Piragowš ņpree- dis, ka labak waijagoh ņmagi eewainotohs un newis weēali eewai- notohs weht prohjam uš laņaretehm tahtlās gubernās, jo žitadi zaur grubti ņlimeem karalauka tuwumā laņaretiēs waroh iņzelteēs lipigo gulu twaiķi, kas leelu pohstu arnef.

— Dņelžeku buhwetajš Potakowš ir apneħmeēs 2 mehnešču laika pataiņiht dņelžeku no Dņchurdņehewas uš Simnizu un no Šiņtowas uš Belu. No Bender-Galazas zeta efoht jau lihds 100 wiesšes gatawas.

Franzijas ņenakais presidents Džers 22. August 81 gabu wezš ir miris. Wiša republikaneefchu partija paņaude ar wina ņawu galwu; wehl tai nu atleek Gambeta par republikas aiņstahwu un wa- doni pret tagadejo waldišchanu, kas ņuhre uš weenwaldibu; Džers bij tas wihš ņem kura prahtigas wadiščanas Franzijsa nouakņaja ņawus wahrenohs kara parahdus un ņahla atkal atsekt. Wiņsch bij weena kaļeja dehs un uņkahpa lihds pat augstakai gohda kaħpenei.

Daščadas ņinas.

No cefšsemehm.

Par mahzitaju ņinodes laiku, kas buhs no 9. lihds 13. September, ka dšrdam, Želgawas Latv. baņnizā wakardš teiks ņpredikus: ņestdeem to 10. September Meščotnes zeen. mahzi- tajš Paņck, 12. September Sabilas zeen. mahzitajš Glaeser. Wahzu baņnizā 10. Sept. Wilnas z. mahzitajš Brink un 12. September Belostokas z. mahzitajš Ronchel.

Kurņemes aprinķa waldiba (Reepajā) no ņabeedribas preešč nelaimigu iņglahbschanas no juhras breeņmahm ir ar ņawas augstas apņargatajas, leelņirņenes krohna mantineezēs, ņinu ņawu ruhpehtu uš to greesuņi, ka waretu palihdšibu rahdiht wiņahm taħm atraitnehm un bahrineem no karawihreem, kas uš uhdeneem krištu nelaimē. Wina tamdeht ir pee wiņeem Kur- ņemes mahzitajeem ņawu luhģičanu noņuhtijufi, lai draudņehm ņcho leetu gribetu pee ņirds likt un no taħm preešč karawih- reem krahtahm dahwanahm ari kaħdu teešu atwehleht kruitšču juhras karotaju pakasneekem. Gan daudškaħrtigi tohp tagad pee kaušču ņirdihm kaudņinahts, bet tomehr newaram peekust.

Rà lai beekustum dahwanas pasneegt mehš, kas mahjā, wišā drohšhibā, it kà meerā mihtam, kamehr muhsu fargi nepeeku-fuſchi ugumi ſtahw un karu wed tik lab uš fauſas ſemes kà uhdeneem?

Ta wiſaugſtaka pawehle deht to panemto militſchu atſwabinaſchanas, kas ir weenigi dehti un uſturetaji, ſkan tà: No eefauktu militſchu ſkaita buhš uš ihpaſchu luhgſchanu no deeneſta atſwabinaht tohš, kas peeder pee tahš kara deeneſta likuma 45 paragrafā noſihmetas pirmsahš ſchkiras atweegli-najamo deht ſamilijas buhſchanahm. — Rà dſirdam, zaur zaurim efoht ſchahdu militſchu (weenigu) wairaf kà puſe no wiſeem panemtajeem.

Tri Kuldigas pilſehta laſaretei ir no medizinal-teeſas uſdohtš, katru nedelu uš ſelgawu ſinoht, zil winā guſtu ir tuſſchāš, lai ſinatu, ja karā eewainotus atſuhta, kur tohš iſdaliht.

No Baldohnes. Muhsu pagafā teeſas ſkrihweris Gottfried Helms k., kas ſchē 40 gadus uſzihtigi rakſtu wedejs bijis, nomira tai 1. Juli f. g. un tapa 3. Juli ar wiſu gohdu no leela lauſchu pulka uš beidsamo duſas weetinu pawadihtš un Baldohnes baſnižas kapōš pee ſawas laulatas draudſenes, kura jau 6 gadi kapenēš duſš, paglabahš. Nelaiķis ir — mehš runajam tē wiſpirms par wina amata dſihwoſchanu, pateſi ſaweem amata brahſteem par labu preekſchſihmi dſihwojis. Reti kahdš ir tik labi waldbiſchanas likumus pratis un pehz teem darijis kà Helms; tapehz wina padohmi daudš laudihm peeminā paliks. Reti kahdš adwofats ar wina teeſas ſinaſchanas gudribu wareja lihdsnatees. Beidsamohš 10 gaddš Helms bij ar mahgas krampi daſchreiſ lohti gruhti ſlimš; tomehr ſawu darbu ne-aiſlaweja, pat zaurahm naktihm ſtrahdadams. Wina darba jeb teeſas rakſta grahmatas bij arween ihſtā kahr-tibā, katru neeka zedeliti, kura daudš gadus agraki rakſtita, wiſch ſinaja pahri minutēš atrahſt. Par ſawu uſzihtibu amata iſdariſchanas wiſch tapa no zeen. gubernatora 1870. gadā ar gohda ſihmi puſchkohtš. Helma wezaki ir no ahrſemes, Gånoweres; wiſch peedſima Kurſemē Leſtenes muiſchā 1806. gad. Jauneklim labas ſkohlās mahzibas beigufcham prahtš neſahš uš kophmana amatu; tapehz aiſdewahš uš Rihgu pee kophmana Sāuberlich kophmana amatu mahzitees.

Helms newareja kophmana dariſchanas eepreezinaht, wiſch nebij pee tam laimigs; wiſch palika par teeſas ſkrihweri, labi ſkohlota tas bij weegli iſdarams. Helms bij Salajāmuiſchā 2 gadi, Keelſwitenē 2 gad., Grohbinas aprinki Wainodes muiſchā 2 gad., un pee Kurſemes kamerā-teeſas 2 gad. par ſkrihweri.

No 28. April 1837. gadā lihds 1. Juli 1877. g. bij Helms Baldohne par ſkrihweri un ir 71 gad. wezš tapis. 32 gad. wezš ſchē Helms apprezejahš ar jaunkundſeeni Trotta von Treiden.

Wina lauhiba ir ar 6 behrneem ſwehtita, weenš dehlš ir miris, 3 dehti un 2 meitas dſihwi, kuri labi ir iſſkohloti un wiſeem labi klahjahš. Sawas beidsamahš dſihwes ſtundinas Helms gruhti ar mahgas ſehrgu zeeta; bet paldeewš Deewam weegli, pehz tam, kad ſwehtu walariu bij baudijis, nahwē aiſmiga. Helma tehws Baldohneſcheem ne-aiſmirſtamā atminā paliks. Behdu un breeſmu brihdi bij Helms katram, kas pehz to luhdja, labš padohmneekš. Tri pagafā wezakeem un teeſas wiſreem, kureem gruhtakās iſdariſchanas daſchreiſ

ſinaſchanas peetruhta, nelaiķis ſinaja arweenu to rihtigo pamahziht. Bee tam, ka Baldohnes pagafā ſkohlās namš glihti buhwehtš un deewšgan plaſchi eeriktehtš, peenahkahš gan wiſpirms pagafā wezakam Pohdinam pateiſchana; bet Pohdiſch leelaku dariſchanu beš nelaiķa padohma nelad ne-eefahka; tā tad Helms ari tai leetā, kas pagafā un ihpaſchi jaunai pa-audſei ir dahrga, labu peemiru atſtahjis.

Lai nu ſaldi duſ aiſgabjuſchais, kas Wahzſemneekš buhdams ſawus ſpehkuš derigi preekſch daudš Latweeſcheem leetajis! Lai Deewš palihds jaunam ſkrihwerim Belſohn k., kurſch no Bauſkās uš Baldohni par ſkrihweri ir aizinahtš un eezelst!

G. S.

No Bauſkās. Ap Zehkabeem jau plahwa pee mums rudſus. Kuloht iſbirſt wairaf nekā bija zerehtš. — Pee ſirgu nodohſchanas dewa muhſeje wiſi labprahgti, un panehma wehl wairaf nekā bija preekſch ſchi aprinka noteiktš. — 4. un 8. Auguſtā bija Bauſkā ſchi aprinka militſchu peenemſchana. Iſpeenemameem 132 jaunekleem tikai 70 bija tuhdaļ ja-eetahjahš deeneſtā, tee ziti wareja mahjās palikt. 1875. gadā lohſejuſchee nemas uenahza preekſchā, ir wehl no iſgabjuſcha 1876. gadā atlikahš lihds ſimts nummuri. 17 gabja no laba prahta. Zaur zaurim nemoht wareja maſ noſkumuſchu waigu redſeht, kautſchu gan daſcham weenigam dehlam wajjadſeja firmu tehwu un wezu mahri mahjās atſtah. — No 8. Auguſtu ſahkahš atkal muhsu ſkohlās. Bauſkās aprinka ſkohlai peenahza wehl klahſt treſcha klaſe ar zetorto ſkohlota. Kautſchu nu gan 2 klaſes wairaf kà preekſch gada laika, tomehr ruhmes nerahdahš par daudš buht, un kà dohmajams, buhš jo drihš ween par maſ. Ar mahzibu pee mums manami ween eet uš preekſchu. Lai Deewš uſtur wezo inſpektori, Sanio kungu, kas muhsu pilſehta daudš daudš preekſch jauneklu apgariſmoſchanas ir ſtrahdajis.

J. K.

Tri uš Rihgu gaidohht kahdus 500 ſaguhſtitus Turkuš, kas tē paliks ſem wakts.

Rihgas pilſehtš ir apnehmees no ſawas puſeš Rihgā 100 guſtas preekſch karā eewainoteem uſtureht, beš tam wehl dewa 15 tuhkt. rubl. preekſch laſareteh, kas eet no Zehrpataš uš karalauku. Werojaš pilſehtš atkal ir 1000 rubl. preekſch karā eewainoteem dahwinajis. Par abejahm dahwanahm muhsu Kungs un Keiſars un Keiſarene ir ſawu pateizibu Rihgai un Werojai atſuhtijufchi.

Retahlu no Dinamintes nefeš bahkās ſweijneekleem laimejees juhra weenu ſtohras ſiwi nofert, kuras garums bijis pahri par 2 aſis un ſmagums 13 pohdu. Mahrzina no ſchi reta weeſa efoht tikuf aiſmaſkata ar 35 kap.

J. W.

No Behterburgas. Jau ilgaku laiku ſtahw pahſpreeſchana, kà ta wiſpahriga galwasnaudas un gruntš-makſas buhſchana buhtu wiſderigaki walſti nogruntejama. Starp teem daſchadeem padohmeem, kahdi iſ wiſahm walſts puſehm kophā laſijufchees, Kurſemes riterſchafteš komitejas padohms ir ſchahdš: Wina ſpreeſch, ja grih nodohſchanu maſ-fatajeem pateſi weegliſchānu preeſchkirt, tad pahrgrohſichanai jaſneedſahš labi dſili. Zil katrā gubernā ir apklohptas ſemes, kà katrā ar amateem weizahš, kahda laudihm ta bagatiba, par to truhkt ſklaidru ſinu; turpretim par dwehſetu ſklaitu katrā gubernā ir it labi ſklaidras ſinas un pehz ſchi mehra waretu tahš nodohſchanas gan rihteht. Tapehz ta jaunada nodohſchana,

kas lai nahk lihdſſchinigahs galwasnaudas un walſts nodohſchanas weeta, buhtu wiſderigaki us tahm gubernahm pehz eedſihwotaju ſkaiſta iſleekama. Baijadſetu wiſpirms dwehſelu rewifioni notureht un pehz tam iſrehſinahſt proporzijas nummurus, jeb mehrus, kà weena gubernu ſtahw pret ohtru. Pehz ſcheem nummureem jeb mehreem tad us preekſchu beſ kahdas jaunas dwehſelu ſkaiſtſchanas waretu tahs nodohſchanas nemt. Preekſch Kurſemes tahs nodohſchanas buhtu ſchà nodibinajamas: Walſts nomakfa, kas tagad ir 1 rubl. 7 kop. ik no dwehſeles buhtu, japahrwehriſch nepahrgrohsamà gruntsmakfa, kas lai nahk til lab us ſemneeku ſemi kà muifchu ſemi; un iſdalama pehz aramas ſemes leeluma. Lihdſſchiniga galwasnauda, kas Kurſemè bij 2 rubl. 4 k., buhtu pahrwertama klaſeeretà nodohſchanà, buhtu uſleekama wiſahm eedſihwotaju ſchſirahm, til weenigi ne teem, kas frontes deeneſtâ ſtahw; dehl ſchihſ nodohſchanas taiſnigas iſdalifchanas buhtu laiku pa laikam laufchu ſkaiſtſchanas ja-ſidara. Pilſehtu nodohſchanas attriſtu nohſt; wiſi buhtu peedaliti ſawai klaſei ar nodohſchanu. Wiſas nodohſchanu pa-augſtinafchanas lai nahktu weenigi us ſcho klaſu makfu, gruntsnaudas lai paleek nekufinamas. Kà abejas nodohſchanas, gruntsmakfa un klaſu-makfa, iſdalamas, to lai iſſpreeſch tagadeja ſemes galwa, muifchneeku landags, palihgà nemdams iſwehletus no pilſehtu puſes un no maſgruntineeku puſes. Nodohſchanu peedſihſchana lai paliktu krohna ſinà. Ari Kurſemes zeen. gubernators ir ſcho padohmu no ſawas puſes par derigu apſpreeðis.

Rehterburgà ir peekerti ſalſch 10 rublu gabali, kas efoht til ſmalki pakaltaiſiti, ka ir labam paſinejam gruhti iſſchſirt no rihtigajeem.

Odeſas laſaretès atweda karà eewainotus no ohtraſ kauſchanahs pee Plewnas; ſohbinu wainu ir maſ, wainas ir gandrihſ wiſas no lohdehm; puſe no eewainoteem ir tahdi, kur katra pa 3, 4 ſchahweeni dabujis. Wini noſtahſta, ka lohdes un humbas un granatu ſchſilas ir lihtin lijuſchas, tee redſejuſchi ſawejus krihtam, bet arweemu rindas pildidami gahjuſchi us preekſchu, kur atkal humbu leetu nahzis. Turki ſchahwuſchi labi. Tagad wiſeem Odeſas daktereem peeteek darba.

Karkowà 12. Auguſt atweda pa Moldawas dſelſſetu 350 karà eewainotus no Plewnas kauſchanahs; ziti no teem tiſs uſ Katrinoflawu weſti; 15. Auguſt atbrauza atkal kahdi 400; bij wiſwairaf weegli eewainoti. — Kurſkà jau 10. Auguſt atweda 27. wagonès karà eewainotus. — Starp ſaguhſſiteem Turkeem, kas pee Tinowas Kreeweem rohlàs krita, atrohдахs ari weens ſenaks Kreewu ſaldats; bet wiſch nau wiſ no Kreewu armijas pabehdiſs, bet ſawadu muſſcha zetu dabujis ſtaigaht. Krimas karà wiſch kritic Turku rohlàs, 10 gadus ſtrahdajis kalnarazejù darbòs, tad kahdà zeemà aiſliktis wiſch wairaf reifes mehginajis behgt, bet tiſis ſakerts; nu zehlees tagadejs karſch un wiſch gahjis par Turku rekrutu. Pee paſchas pimahs kauſchanahs tam gadijees preti eet wina paſcha ſenakai Kreewu regimentei; nu wiſch ſweedis flinti pee ſemes un padewees Kreeweem un tà tad tagad pehz 22 gadeem ir atkal ſtarp tautas un tiſibas brahleem.

Salamana gudriba. Wenſas gubernà kahdà zeemà 2 ſewas pawaditas no ſaweem wiſreem nahza pagasta teefas preekſchà, katra ſuhſſedama, ka ohtra ſewu to nolamajuſi pee dſihwas nabadſibas un to ne muſſcham newar pazeeſt. Teefa

iſklaufſchinaja abas un ſpreeða: „Wafiſſeweene un Grigorjeweene abas ir lamajuſchahs un tahs katra us 3 deenas tohp noliktas pee darba, pagastam par labu; wimu abi wiſtri, par to, ka nau pratuſchi ſawas ſewas apſaukt un ſawaldiht, tohp katriis ar 5 ſchagaru zirteeneem apſtrahpeti.“

No aheſemehm.

Wahſſemè waldifſchana ſtipri darbojahs gar to leetu, pehdas dſihdama tahm daſchadahm ehdamu leetu tiſſchahm ſamaitaſchanahm un iſmekledama, waj tur ne-atrohð giſtigas leetas klahſt peejuktas. Daudſkahrt jau gaimà nahzis, ka ſabrikanti, gribedami ahtri mantà eekapt, nerekhina neko par to, kad ziteem weſelibu ſaude. Ihpafchi baltòs wiſnòs ir atrahſis ſehwelflahbums eekſchà. Biſmarckſ gudro gar likumu, kas ari ſchaj negehlibai lai gaſu dara.

Raſitaji gan buhs dſirdejuſchi, ka par ſkaiſteem ſirgeem, tà ihpaſchi teem iſſlawetajeem Urabeefchu ſirgeem, tohp daudſ tuhſſtoſchi makſati, bet ka ari par ſuneem makfa tahdu waremu tirgu, tas daudſeem buhs kas no jauna. Ihpafchi Englantè un Amerikà ir daudſ ſunu zeenitaju, kas reti ſmufus ſuna gabalus aiſmakfa ar netizam u nau. Tà Amerikà us Nu-Jorkas ſunu iſſtahdes Mai mehneſi, kur bij lihdſ 1300 ſuni ſaweſti, bij pahris ſtirnu ſunu, kas peedereja Englautes kehninenei; tee tiſka notalſeeketi us 100 tuhſſt. dolaru, 1 Setter jahts ſuns no kahda Englaudeefchu kunga aiſgabja par 50 tuhſſt. dolaru, 1 buldoga par 1000, ari weenu mopſcheli aiſmakfaja ar 1000 dolaru. To dſirdeht jaſaka gan, ka ta prahtiba ir maſa, tahdu leelu ſummu eeguldihſt lohpa gabalà, kas ſchodeen ir un riht war buht beigts. Bet ſtarp mantigajeem jau netruhſt ari deewegan ehrmugaitu, kas neſin kà ſawu mantibu ſchkaidihſt.

Drufkas un ſſrandas.

„Iſ drupahm jauna dſihwib' plauſti.“

Schis dſeeſmineeka teikums ir dſila pateſſiba un neween to leetu tà nemoht, ka jaunu eſeiju wijumi ap wezeem ſadrupuſcheem muhreem wijahs, bet ta ir pateſſiba, ko redſam, kad iſ drupu kaudſehm taifa atkal jaunas pilis, tohs atlikuſchus kaku piſchſtus wed us laukeem, lai augliga ſemes kahrtu ſpehzinatahs un eifejam eerahda klusu weetiaw kapu ſtuhròs jeb dahſu nomalès, kur wiſch nekam zetà neſtahw. Muſſu laikòs nelauj nekam pohſtâ aiſeet. Dabas pulſſeniſcham klaufahs pakal un winas noſlehpumi tohp weens pehz ohtra nowehroti. Eekſch wiſa, kas ir bijis, redſ ſehlu jaunai buhſchanai, wiſa nihſchana jaunas dſihwibas ſchuhpuliti; kas bij palizis wezs, uederig, nohſt, to pahrwehriſch truhbinas un krahnis un ſtampas un damſkatli un maſchines jaunàs derigàs leetas un zilweku gudriba dara pakal leelai dabai, kur nekam ne-aiſeet pohſtâ.

Lohpi nihſt un wimu ſatruhdejuſchas meefas uſnem atkal augi un radahs ſawai dſihwibai jaunu augumu un jaunus lohzeſliſchus. Ta tinte, ar ko ſchòhs wahrdimùs rakſtu, ir warbuhſt zehluſees no weza aluſmuzas ſtihpas gabala; tai papihri, us ka rakſtu, atrohdu warbuhſt ſawu ſenejo, pee malas atmesto kreklu, un kad to buhſchu paſaulè iſlaidis, pehz laikà tas atkal wanderehs papihru ſudmalàs atpakal un uſmohdiſees reiſ atkal kà 25 waj 100 rublu gabals krohna naudas ſabrikòs, tiſs atkal ſadriſkahrts, miſzihts un wahrihts un dohſees atkal zetà par zitu kahdu leetu. Un kà tahs maſakahs papihra lupatinas tohp

wehl wisabi derigi isleetatas, ta waram faziht, ka it nekās pašaulē nau nederigs; ta gudra namamate, ta kehmijsas finatniba, sin kahdai drupatinai atkal sawu weetu eerahdiht. Mehš apskaitamees par teem sohdrejeem, kas muhsu lampu zilinderus peekwehpina; bet waj nedara schis patš negehlits dauds laba, kad no wina tagad taifa to zeeto spihdoschu almintiau, us kura gul tee rullischi un ritentini muhsu kabatas pullstendš. Parisē fabrikants Gaudins gar to ween dšihwo, no lampu sohdrejeem taisidams safirus un korundum dahrgohs alminaus preeksch pullstentaitajeem un ziteem kahrotajeem. Kā winsch to dara? Ari to waru jums, mihi lastitaji un lastitajas, tē ihjumā peemineht. Gribedams tohs zauri redsamohs kristalischus panahlt, kas til pat zeeti kā safirs un ziti ihstee dahrgee almini, winsch pahrwelk kahdu kausejumu ar lampu sohdrejeem, peeleeft klahht aluhnu un sehwekshabbu kali, pulweri satristus, un leef tad us feerendelstundu krahfnes uguni; kad kausejums atdfisē, tad lausch to datās un sohdreju wirfus ir apsegtš ar spihdoschahm aztinahm, kuroš gul eekschā masi kristalischi, kas ir zeeti un skaisi kā safirs un der pullstentaitajeem un ziteem. Ihpaschi Frantschi ir kehmijsas gudribās ihsti meisteri. Dauds leetas, kuras mehš nesnam wairš zitur kur list, kā ismest mehšleeni, tahš nahf no Franzijas atkal mums atpakal kā dahrgas ohschamas sahles smarschotās butelitis. Ko mehš tē daschureis newihshojam ne ar kahju paspert pee malas, no tam tur zil dasch nahf pee leelas bagatibas. Kahdu leelu mantu tee sin sakraht weenigi is seepju fahrma, ko mehš isleijam laukā; un prohti neween zaur tam, ka ar to mehšlo dahrsu un lauku, bet ar damša spehka palihdšibu wini iswahra no fahrmeem baribu preeksch dauds tuhstfoch zublahm un pee pušmiliona mahzjinu seepju, us to smalkako seepju un fahrma schluhmites iskraistidami is Sehnes upes, kur Parisēs masgatajas tahš ecezinajuschas! Ko wisu wini neproht isdaricht ar maisēs drufzinahm un garofinahm; nekaitami fabrik gar schihm leetahm ween darbojahš. Us eelahm un pa rinstelehm, pa lakteem un apaksch skohlu benkeem tohp drufzinas saflanzitas un wis tas krahjums, lai buhtu mas jautš, nahf bekeru rohtās, kas to prezi schkir un mihza un grausde un leef to supās un putrās kā derigu baribu; ta leelaka data to maisēs wiselischu, ko Parisēs gastuschōš leef pee dahrsu faknehm, ir is schahdahm wezahm drufzinahm zehlfesē; zitas tohp pulweri faberistas un der par rihwmaisi jeb glasuri krahfchnojeem schkinkeem; kas ne zil wairš neleekahš derigas, tohp fagrubstas, ar smarschigu uhdeni saflanzitas, kas ari atkal ne no ka zita nau zehlees kā eelas dubleem, un tad taifa no tam melno, dahrgo sohbu trinamo pulweri.

No kauseem, wezeem un jauneem, Parisneeki taifa sawu garšchigo buljonu. Al kad mehš til ari finatum, kas mums daschureis sawu treknumu dohd! Bateesi tad neweens wezš sabbaks wairš netiktu mehšleeni ismests. No wezu sabbaku ahdas wahra leelōš pilsehtōš garšchigas galertas un wisadas krezeles, kas nahf us galdu bagateem kā nabageem. Amerikā Nujorkas pilsehtā kahdā gastust nesen blaku lohti gahrgas galertas blohdai bij us galdu uslikts wezš, saplihšis sabbaks, par leezineeku, ka no wina ohtra brahla bij zaur katlu katleem iswahrita garšchiga galerta. Weza, fatronejusi ahda tohp zaur damji un skahbumeem iskaufeta un no tam taifa drukas walzes preeksch katuna drukatawahm; kad ahdu fagreesch gabalindš, fajanz to ar sa-

wadahm kitchm un maschinēs ismihza un nospeesch un iswel, tad isnahf atkal jaunš abdai lihdsigs materials, no kam taifa dahnu balles kurpes un mihreeschu sabbaks. — Daschu swehtdeenas rihtu mehš apgehrbam sawus jaunohs wadmalaš swahrkus, bet waj sinam ari, ka tee ir radusches is wezahm skrandahm, ko nezil nedelas atpakal wezš nabags mehšlenizē nosweeda. Wezas drehbes, kad kuhpes ir nogreestas un ohdere atahrdita, tohp fabrikōš ar ihpaschahm maschinehm sakahrstas un jaunai willai klahht jautkas; wis tad tohp nokemnehtš, wehrpts un jaunā wadmalaš pahrwehrhtis un nahf sem wisadeem bukschinu wahrdeem atkal andelē. Kad beidscht ir til lohti saputejis, ka negeld wairš pee willas, tad leef to kā derigakohs mehšlus us oliwu kohkeem Franzijā, jeb apineem Englantē un skrandu pihslichu rada augōš spehzigu sulu un tel atkal tahlak sawu zetu par leezibu, ka it nekam dabā nebuhs pohstā aiseet.

(S.)

Wisjones dahwanas sanemtas no Birschu dr. 14^{1/2} rubl., Zibrawas-Wehrgales 16 rubl., Zukuma latw. dr. 62 rubl., Wahnes 45 rubl., Wentšpils 27 rubl., Stendes-Spahres 21 rubl., Sefawas 10 rubl., Duudagas 21 rubl.

H. Raeder,

Kurf. mis generalreferentis.

Pee Kurfemes gub. komitejas preeksch kara ewainoteem un wina peederigeem ir eemakati no Ribgas Latw. beedribas 500 rubl., no Leel-Wehrfes pagasta 38 r. 23 kap., no Jelgawas weet. komitejas preeksch ewainotu un krituschu karawibru peederigeem 500 rubl. — Turklahht wehl daschadas drehbes un lasaretu wajjadibas, no Wez-Platonēs pagasta 32^{1/2} rubl., no Rischmangas 26 r. 60 kap.

Preeksch ewangel. kara lasaretehm ir Kurfemes zeem. generalsuperintendentam preeksch nosuchtichanas nodohit: no Preeules dr. 54 rubl. 46 kap., no Audres-Atēs un Wehšineeku dr. 58 rubl. 54 kap. Bēf tam no Preeules dr. ir daschadas drabnu leetas preeksch Saratas lasaretes aissuchtitas.

Preeksch karalautā ewainoteem un fastimuschēem karawihbreem ir pee Kurfemes basnijas teefas eemakabts:

No Strundes draudšes 39 rubl., no Jelgawas Jahnu draudšes 11 rubl., Preeules dr. 53 r., Jelmeeku dr. 41 r. 45 kap., Leel-Nuzes dr. 25 rubl., Jauw-Jelgawas 45 r., Kelmēs dr. 4 r., Keepajas Latw. dr. 100 r., Kihwes dr. 37 r. 15 kap., Leelahs Beerfu (Bischhof und Polnhof) dr. 72 rubl. 15 kap., Gramfdes 7 r., Dohbles Latweersch dr. 37 r., Lases dr. 31 r. 70 kap., Jelgawas lauku draudšes 134 r. 86 kap., Landes dr. 105 r., Mendes dr. 3 rub. 20 kap., Wispures dr. 50 r., Rischulstes dr. 18 r. 51 kap., Ughales 120 r. 30 kap., Kuldigas dr. 65 r., Zukuma Latw. dr. 37 r., Chboles dr. 21 r., Wahnes dr. 118 r., Saufas dr. 11 r., Kaldebrunas dr. 14 r., Zulfes 4 r., Lasses dr. 140 r., Semites dr. 90 r., Wehšamuschas dr. 21 r., L. Wirzawas 35 r. 10 kap., Randawas dr. 107 r., Rihzes 121 r., Zukuma Wahreeschu dr. 12 r., Saldus dr. 34 r. 31 l., Wentšpils Latw. dr. 181 r., Reretas 60 r., Sabilas dr. 11 r., Duudagas dr. 127 r. 6 kap., Sihles dr. 14 r., Demmes 5 r. 75 kap., Stendes dr. 57 r. 45 kap., Grohinas dr. 25 r., Livalēs 46 r., Lefenes dr. 10 r., Dalbes dr. 20 r. 40 kap., Jelgawas Wahz. dr. 92 r. 1 kap., Apriles 13 r., Wentšpils Wahreeschu dr. 30 r., Sakalejas 19 r., Nurmischas 13 r., Ruzawas 26 r., Sakaem. dr. 87 r., Balles dr. 25 r., Gezawas 20 r., Wez-Saulēs 15 r.

Atbildas.

I. — S. Es nesaprohtu, kapehž Juhš tahdu klusu laulachanu par teelu lepntibu gribat eeflatiht. No Juhfu raksta ari nemas nau noredsams, ka tee ir ari tee woingee, kuroš Juhš nemeetes norahht. To newar mis faziht, ka ari pehž beigtas deewalshpochanas newar basnijā amatadarischanas notikt, kur nesahinatūs war pamest ahruufs. Iffkaidroschānu Juhš pateesi drehflambark buhtu weegli panahlfusch, zaur awiſchem to nepanahfšim.

K. B. — W. Juhfu dšeesminās atrohdbas daschadas mainas, ar dšeesnu pahrlabochānu newaru darbotes, jo weegli ir jaunū fazereht, nekā wainotu pahrlabohht.

P. W. — R. Tee abi gadijumi skan gan lohti sehzigi, bet manas dohs mas ir, ka no wikeem lastitaju tuhstfocheem til mas pulzlasch buhtu, kas no ta raksta to apsaunochānu isprastu; turveitēem tee, kas ihsti buhtu norahjami, un kaptat wisi ziti, tchš greisus tetumus newas nespehž nolohpi. Tomeht nesmitesimees wis pa laisam atgahdmahht, lai ikweens, kas neproht lobi wa wahzihst runahht, jel runa sawu tehwa walodu un nesstaisahs par apsmeeku tiffab preeksch sweschēem kā preeksch lauteeschēem.

B. — V. Latw. awiſchem lastitaju flaitis tagad ir jau sen pahri par 6 tuhstfochi.

Latw. aw. apgab.

Latw. Awischu apgabdatais: J. W. Sakranowicz.

Sludinafchana.

Apafsch

Rihgas politehnikas ismekleschanas stanzijas kontroles

pahrdohd

angstgrahdigus superfossatus,

Stokholmes superfossatu-fabrika,

par wislehtakeem zeneem

Herm. Stieda, Rihgā, marstal-eelā № 24.

Verkenes pagasta waldiba dara zaur scho wifseem abruus pagasta dshwoodameem, schi pagasta lobzekeem sinamu, ka galwasnaudas isdalschana par 1877/78. g. 3. September f. g. netiks un tamdeht kuri dohmatu, ka nespehtu pilnu galwasnaudu malkfabt, lai tee mineta deenā atnahl un sawus eemeflus scheit vreekfcha zet un pehz tam diwu nedelu laika par nepareisu apgrubtinafchanu pee usraugu teefas sawu subdshu peenef, ar to noteifschanu, ka pehz schi termina neweens wairs netiks klaushts.

Reel-Berkenē, 16. August 1877. (Nr. 108.) Pag. wez.: J. Ohlberg. (S. W.) Stribw.: Smugge.

Brambergu pagasta teefa (Brandenburg Gem. Ver., Kreis Doblen) uložina toifkus tagad nomitufcha Falzgrahwes Pflanzschoddsneela Anfscha Lindermana parohdneekus un parohdu praftajus, 27. August f. g. libd pulksten 12. puodeenā pee Brambergu pagasta teefas vreekfchees un tilab Anfm Lindermanim malkofamūs, tā ari no wina dabunamūs parohdūs peeneht, uhdoh un wifu pee tam likumigā labrihā isdaribt, ar to veddraufschawu, ka wifē tee parohdu praftajū, kas schini weenigā isflehgšchanas terminā ne-atnahl, ar sawahm parohdu praftifchanahū, — lai winaš buhtu labdas buddamas. — ul muhschigu flufuzeešchanu uis noraiditi un ispalstufchee parohdneeti ar dubultahm malkfabm aukhtū.

Falzgrahwē, 8. August 1877. (Nr. 132.) Preekfchdetajš: M. Widding. Teefas ftr.: G. Matber.

No Kurumufschas pagasta teefas, Dobbeles aprinkē, teel zaur scho sinams darhts, ka 12. September fch. g. Kurumufschas Markfchanu mahjās gahwis, aitas, sirgi un dafchadas wirtfcharflectas parohdu veddshifchanas deht uhturē ul wairafschifschanu tiks pahrdohhts.

Bulwerki, 19. August 1877. (Nr. 83.) Preekfchdehd.: J. Wilde. (S. W.) Teef. ftribw.: M. Schlofsberg.

Par siaw.

Keepajas jannufbuhwetā (bahdes-nama eelā) trihsklasigā jubrasbrauzeju fshohā mahjiba fahftees 3. Oktober fch. g. Wifē tee, tam palifschana buhtu schini fshohā var fshohleneem tikt usneuteem, teel usajznatt drihsumā pee awafschā paraktifschu (Belonee-eelā Nr. 9) vreekfchees. **Stohlns mahjiba teel par weli dohta; par ehdeenu un mahjokli ir fshohleneem vafcheem jagahda.** Awafschajā klafē teel mahjiba Raiweefchu walodā furegta.

Keepajā, 19. August 1877.

Hofrahts G. Quaas.

Apafsch Rihgas politehnikas fchnijas ismekleschanas stanzijas kontroles pahrdohd

englifchu superfossatus,

tā ari Wahfseemes angstgrahdigohs un amonikalijas

superfossatus un kalimehflus

Zieglers un beedris,

Rihgā, pilseelā Nr. 19.

Jaunkundes,

kas fchnitēs greekfchanu un mehra nomfchanu, jeb wifu fshohderefchanu libā laika arib mahjitees, war meldeetes pee Buelawig fundes, Zelgawā, teelajā eelā, Wendeka namā Nr. 32, fehtā, labajā rovlā.

Kaunas gub., Poneweschas aprinkē, 29 werkes no Poneweschas, teel pahrdohhts pa 6000 rbl. 160 defetines semes, awaugufschas ar labu lapu mesfchu, kara starpā ir labas plawas un 3 defetines aramasfemes un meschafarga mahjās.

Liwakas sinas через Шенбергъ, курлянд. губ. Подбиржанскому волоотному писарю Г. Копцю.

Darba-weetas atwehřchana!

Zeen. publikai daru zaur scho wadewigi sinamu, ka es Zelgawā, pee efera-wahrteem, **Stei-towfska namā,**

willas wehřpfchanas aufchanas weetu

efnu eetiifjis un zeru, ka mau zaur freetnu darbu un laipnu, usjiftigu apdeeneschenu buhs eefpehjam drihsumā zeen. publikas labpatkifchanu eegzht. Apstleleschanas teel latru deenu (des ween faeht- un fwehtus-deenas) katrā laika vreti nemtas, luhdu tadeht ar sawahm wajadshahm mani apmekleht.

Nr augstu zeentbu

G. Scheersmidt's.

Undelesweetas

pahrzefchana!

Daru zaur scho wifseem pashilameem draugeem un fweefcheem sinamu, ka es sawu andelesweetu no Buhzes bobdes efnu pahrzehlis us „Jauna brahla“ bohdi, blakam Lawo, mahjitaljam. Lubdu wifus, kas mau libd schim sawu usjiftibu ir dahwintufchi, to ari ul vreekfchu schal jaunā weetā mau ne-atraut un apshohshs ifkatru jo laipni un freetni apdeeneht.

Nr augstu zeentbu

B. Jacobsohn's,

Zelgawā, pee „Jawia brahla“.

Peht tam tad galwasnaudas klaferefchana vreekfch 1877/78. g. notifut, tad teel no Kalnamufschas pagasta waldifchanas (Hofaumberge Gemeinde-Verwaltung), Dobbeles aprinkē, wifseem Kalnamufschas pagasta lobzekeem zaur scho sinams darhts, ka wifseem, kas lah-das atswabinafchanas zereht. 1. September fch. g. pee pagasta waldifchanas jameldohs un sawi atswabinas-nas eemest javehdoh, jo lurfch tant deenā ne-atnahl tāš pehz wairs netiks klaushts.

Kalnamufschā, 18. August 1877. (Nr. 184.) Pag. wez.: J. Hartmann. Stribw.: M. Schlofsberg.

Wifas fortes fteegelu, fnaufas plantas, dehtus un laktas pahrdohd par wislehtalajem tirgeem

G. J. Jakobsohn's,

Zelgawā, wēs eelā, satajā namā Nr. 4, aif bruhwera Perrmutha.

Sludinafchana.

No Krobna Wistalmufschas pagasta waldes teel zaur scho sinams darhts, ka 6. September f. g. pulksten 2. pehz rusdeenas, **100 mehri rudzu un 30 mehri meefchu** no Wistalmufschas pagastinas Strautneeku mahjās wairafscholtajem tiks pahrdohht. Labbas prohwes un pahrdohfchanas-nollblumūs war pahrdohfchanas-deenā no pulksten 10. no ribta dabuti eefstahht.

Strautneekōs, 24. August 1877. (Nr. 93.) Pag. wez.: J. Sackensfeld. (S. W.) Teef. ftr.: G. Gredow.

No Zmlawas pagasta teefas, Lufuma awralkē, teel wifē tee, tam lah-das isfajigās praftifchanas pee scheit nomitufcha, pee Grendfchu pagasta peederiga Kaspar Kleinhoffa Grendfchu Widus Rohju mahju gruntneeka mantibās buhtu, lai nu winaš uf parohdu jeb gruntis-un mantofchanas-vestehm dibinajahš jeb ari ka zitadi tiktu nosantias, zaur scho usajznati, wifas tabdas libdē 2. November 1877. gada pee schihs teefas ka peenablahs peenest un, kur buhtu wajadshis, peerohdibt, pee tam teel peereiffts, ka angfshpeemintais termnafch fā weenigais un par isflehgšchanas terminu nolifts, tā ka wifē tee, kas libdē schim terminam sawas praftifchanas u. t. j. p. nehuhs peeneufschit, neween itā atraiditi, bet ari uf muhschigu flufuzeešchanu noteefati. Zāpat ari tee, kas tam Kasparam Kleinhoffam lo buhtu parohda, teel usajznati, sawus parohdūs febakais libdē mineta-jam isflehgšchanas terminam scheit usdohi jeb wehtā itē, jo zitadi likumigā strahwē ftritshs.

To lai teel wehtā!

Riterfcharfes pagastunamā, 24. August 1877. (Nr. 1276.) (S. W.)

No Wez-Jaun-Saules pagasta waldifchanas teel wifseem pee schi pagasta peederigeem pagasta lobzekeem vreekfchwehřnēmufchanas sinams darhts, ka galwasnaudas klaferefchana vreekfch II. pufē 1877. un I. pufē 1878. g. 15. September f. g. nolifts un war wifē tee, kuri dohmatu flimitas un nespehziab labad no galwasnaudas malkofchanas woi nu pawifam jeb femala klafē fwabinaetes, sawas subdshibās ar wajadshahm peeraddifchanahm 15. September f. g. pee schihs pag. waldifchanas peeneht, ar to peedraufschenu, ka weh-lal peenehtas subdshibās un schelofchanahs wairs netiks klaushts, bet spreesta malkofchana buhs jamalka.

Wez-Saulē, 22. August 1877. (Nr. 545.) Pag. wez.: J. Gudische. (S. W.) Pag. ftr.: N. Pohlmann.

Reel-Gseres pagasta waldifchana dara zaur scho sinamu, ka krobna- un pagasta nodohfchanu isdalschana vreekfch 1877/78. gada tagad scheit isdaritu, un tawehz wifseem teem, kuri dohmatu mafakā malkofchanas fshēra trift, libdē 20. September fch. g. jo-usdohdaha un sawas nespehziabās peeraddifchanas scheit japeenes; jo pehz schi termina it neweens wairs netiks klaushts, bet ar saweem eemeflus noraidhts.

Reel-Gserē, 25. August 1877. (Nr. 1052.) Pag. wez.: J. Rohwe. Stribw.: W. Kerch.

No Kalnamufschas pag. teefas, Dobbeles aprinkē, teel zaur scho wifē tee, kam no schi pagasta nomitufcha femaka Zeh-fneek faimmeeka Samueka Zeh-fneeka attah-rāhs mantibās labdas tajnas parohdu praftifchanas jeb mantofchanas buhtu, tāpat ari tee, kuri tam nomit-rejam lo parohdā palifufchi, — usajznati, pirmee sawas praftifchanas libdē 24. September fch. g. pee schihs teefas peemeldeht un weidamee sawus parohdūs nomalkfabt, jo weh-lal neweens wairs netiks klaushts, bet muhschiga flufuzeešchanu uslikta un parohdu fleh-peji pehz likumeem strahwēht.

Kalnamufschas teef. namā, 13. August 1877. (Nr. 209.) (S. W.)

Muhrumufschas pagasta waldiba dara zaur scho sinamu, ka galwasnaudas isdalschana par 1877/78. gada 12. September f. g. netiks, un tamdeht, kuri dohmatu, ka nespehtu pilnu galwasnaudu malkfabt, lai tee mineta deenā sawus eemeflus scheit vreekfchā zet, jo weh-lal neweens wairs netiks klaushts.

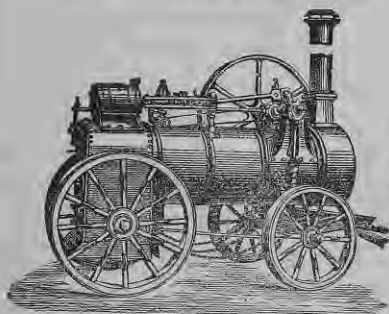
Muhrumufschā, 24. August 1877. (Nr. 86.) (S. W.) Pag. wez.: J. Freiberg.

Arklus,
 is koka un dšefes, kà: **Adlera, So-**
henheimes, Anglu un Sweedru;

„Buckeye“,

Amerikas sahles un labibas plaujamahs
 mafchines;

kulamahs mafchines

ar stiftehm un fitejeem; labibastihrišanas-
 un efektu-mafchines un **Muston Prok-**
tora lokomobiles un kublejus pahrdohd

Zieglers un beedris,
 Rihgā, pils-eelā Nr. 19.

Superfossatu

labā fausā prezē un stiprās maišās pahrdohd par lehtahm zenahm

F. W. Grahmann's, Rihgā,
 Nikolai-eelā, blakam strehlnieku dahrsam.

Lukumā

tiks tas tai 5. Septemberi ūchini gadā
 noturamais gada-tirgus

12. Septemberi

noturehts. 2

Lukumā, 25. August 1877.

(S. W.) Rakstu wed.: W. Brinkenhoff.

24. Oktober 1877. g.

tiks 5 pē dšimtmuišās Deksnes, pē Kulbi-
 gas, pē eberigas rentes-mahjas pē Deksnē pagasta
 teefas preekš pirkšanas un wairakfoblišanas iūfob-
 litas. Pirkšanas nolikums war dabuht Kuldigā
 pē dšimtlunga barona von Buchholz un pē Kulbigas
 aprila-teefas registratora Maslowšky lunga eestahm.
 Deksnē, 20. August 1877.

Barons Buchholz.

Maūa muiūa

Kannas gubernā, 4 werūes no Triūūu pilseta
 un 20 werūes no Welūūu dšefzeka-kanzijas, ar
 lšds 350 pūhrweetahm semes, no kam 180
 pūhrweetas ir laba meūa, labu lauku un ganību,
 teek apatūū labeem pirkšanas nolikumeem dahrdohta
 jaur

Hugo J. Kaul,
 Rihgā, ūmliūūu eelā Nr. 36.

Anglu-koklus

un
ohgu-krūhmus

no wislabafajahm sortehm un no dāūūada anguma
 pēdahwa leelā iūwehlē 2

Fr. Hennings un dehls,
 kumūs- un andeeldahrsneeki Kuldigā.

Komisionars preekū Smo-
 lenffas ūmloh-
 pibasbeedribas,
 ūem

Keisariūūas
 Augstibas Leel-
 ūrka Nikolaja
 Nikolajewiūūa
 ta weūala aiū-
 ūahwes.

Sweedru-arklus,

tas us 2. Baltijas ūmlohpibas-iūstahdes Rihgā
 1871. gadā ar to leelalo gohda-aigu, proht ar
 trohna-ihpafūumu ministrijas

ūudraba-medali

pagohdinatas; turklat

ezeūūas,
fehjamahs ezeūūas,
fehjamahs mafchines

un
puzmafchines

no
R. Garret & Sons, Suffolk,
Englantē,

kā aridūan wifadas zitas ūmlohpibas
 mafchines wislabafajās iūstahdajumēs pē-
 dahwa par wislehtafajahm zenahm

F. W. Grahmann's,
 Rihgā, Nikolai eelā, blakam strehlnieku-dahr-
 sam, pretim gabūefabrikim.

Wehwera-leetas,

kā 2 ūteles, wifadas ūrtes niūūūu un ūlehtu
 war latrā laikā dabuht pirst **Sprantsūu muiūūa**
 apatūū Leel-Eserēs. (2) **Sauer's.**

P. van Dyk
 Rihgā, Smilūweelā,
Claytona
 lokomobiles un
 kulam. mafchines,
Padarda
 superfossatu
 un wifadas laufaimmeezibas mafchines un rihlās.

„Champion“ plaujamahs mafchines,

ar kurahm kurūemē, Widūemē un Igaunijā wairak ne
 kā 120 muiūūas ūtrahda un kurās pē wahra war
 pēfaukt.

P. van Dyk, Rihgā.

Petrolejas lampas

preekūū latras waiūadibas, kā ar iupeles, zilin-
 derus, daktis un tā jo pr. preekūū lampahm
 pahrdohd par lehtu maūūu 1

Fr. Kūūsner's,

ūelgawā, leelajā eelā Nr. 3.

Wisfadas ūrtes

riju-, labibas-, melderu- un ma- ūūinn-ūeetu, biūūu-kurwju- un drahtsmatratūūu,

kā ar dāuūs zitas drahtleetas war dabuht un
 apūstelleht pē adāru-taiūtāja **M. Bonzeka,**
 1 ūelgawā, pāste-eelā Nr. 10.

Jaur ūūo daru wiūeem padewigt ūnamu, kā eū **V.**
Wertha namā, pē Annaswahrteem

material

kolonialpretsūu bohdi

eūmu atwehriū un labūu zen. publiku ar ūawahm wai-
 jadūbahm mani apmekleht, kreetnu un iūūihtigu apde-
 nesūanu apūohlidams.

Ar augūtu zenību

M. A. Blumenau.

Sehni un meitenes

atrohhd darbu **J. W. Steffenhagen** un dehla
 drufatawā.

Weens

kreetnš ūtrahdneekš,

kas ar wāzjisti proht, war darbu dabuht **J. W.**
Steffenhagen un dehla drufatawā.

Māūais ūaknu dahrsneekš,

jeū derrigi padohmi, kā wiūfadas dahrsu ūalnes ja-
 ūehj, jākohj un ūemā jaglabba, ūehklas ja-āudhe un
 t. j. pr. pēh dāuūs gabdu iūprohwefšanas, (ar maūu
 apriūti un dabrja kalenderi klah) ūarakūiti no
S. Kewera, Kalletamuiūūas dahrsneela.
 Maūa 35 kap.

Drufabū pē **J. W. Steffenhagen** un dehla,
 (Lē klahū pēelikums: **Basnijas un ūohlas ūinas.**)

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena tiziba, weena kristiba.

Rahditajs: Sina. Kursemes pirma wiswabriga skohlotaju konference. Arfwelzinajums Gh. Schönbergiat 26. Dahwanas. Jelgawas latw. pilsehta draudse. Wikones lapa.

Sina.

No Jelgawas. Swehtdeen 24. Juli Jelgawas Latweefchu basnizā pilsehta 3. mahzitajs Schulz eefwehtija 11 kurlmehmohs behrmus (5 sehnus, 6 meitenes; 8 no Widsemes un 3 no Kursemes), kas 7 gadus kurlmehmo skohlā mahzijušchees. Pats winau skohlmeisters winaus pahrlaufschinaja altara preefshā un wisai draudsei redsoht un dširdoht. Teefcham bij japreezajahs par winau weiklo atbildeschanu. Sinams, paschus wahr dus itin skaidri un jauki gan wehl nepaspehja, bet gan saprohtami. Lasichanā un lasito saprast proht it labi. Skohlotajs wineem jautaja par Deewu to „Kungu“; no pasfaules un zilweka radischanas; no zilweku it pirma grehka paradihses dahrsā un ta tur apsohlita un pehzak atnahkuschā Deewa Dehla, ta zilweku dwehsele isglahbeja un pestitaja Jesus Kristus; kā ari par Deewa 10 bauschkeem Israeleem un wiseem dohteem. Tee jaunakee bija weiklakti pee atbildahm nekā tee wezakee, jo teem tahs mehles dshlas pasihwakas; us jautataja luhpu kustichanohs wini it zeeschi un wehriki skatijahs, tahs luhpu wahrdu kustichanas dohmās nowehrodami, jo balsu sadšudeht wini jau newar. Wisu pirms to tā ween justu wahrdinu „Dees“ tuhlin nenokohpa; tad nu skohlmeisters runajohht pehzak zeeti un stingri ween turejahs luhpas kustinoht pehz katra burta apshmes: „Dees“ „Zehs“ un tā wini saprata. — Mahzitajs nu winaus ar paklusu un palehnu balsi, ari gauzaki runadams (jo tik ween tā wini no luhpahm nolasa tohs wahr dus) aisrahdija pee winau tagadeja isglahbeja Jesus tagad peenahkt un turpmat dshwofchanā pee Wina zeeti peeturtees. Us mahzitaja prassichanu, waj nu wini paschi tā griboht, wini gaischi un labi saprohtami atbildeja: „gribam.“ — Winaus eefwehtija un tad behrnu wezakeem un ziteem lika pee širds, lai schihs dahrgi atpirktahs jaunahs dwehseleto nepawedina ar launahm preefshimehm un flitkeem darbeem us grehkeem. Wisā draudse, pulks lungu un daudš weesu ir no tahleenes bij bagatigi us scho preeka deenu sapulzejuschees, — kā ari paschi kurlmehmo skohlotaji, wisi apflanzija preeka un pateizibas asaras par scheem isglahbteem. Skohlotajeem rahdija, ka schee nu ir winau pulhinu un darba pirmee augli un seedi, un wezakeem, ka schee winaus skohlā eedewuschchi zeetus un ne-isglishtotus it kā kohka gabalus, bet nu winaus kā derigus zilwekus scheem atkal atdohdohht.

Behz eefwehtichanas mahzitajs wineem katram eeschlinkoja bihbelt lihds ar kahdu Deewa wahrdu lapinu; wini katris it labi saprohtami pateizahs: „Baldees.“ — Perschas dseedaja no dseefmahm 704, 314, 359 un 716. Schulza mahzitajs sprediki tureja par ewangeliumu no ta pee Jesus peewesta kurl-

mehma zilweka, Markus 7, 30.—37., 3 zehleendš teikdamš 1) paschu to kurlu, 2) scha draugus un 3) paschu to glahbeju. Draudsei nu I. isklaidroja, kahds grubts, tumšch, suhrs un behdigš liktenis ir tahdam kurlam un mehnam buht; nei tahds dšird kahdu skanu nei trohlni; ne dšird putninu dseefmas, ne dšird zilweku balsus; wisa tahdam tulsch klufums un behdu eeleja; nesin nei no wezako nei no zitu zilweku darbeem un sadshwes; nespehji sawas paschas dwehseles behdas, juschanas, nei preekus pateikt; paschu kohku kustichanohs wusch lahgā ne-isproht; wisa radiba winam kā dshwa klusa bilde azinahm parahdotees. Un tahdu nelaimigo par Kursemi un Widsemi esohht wehl lihds 800, no kureem 200 rehknami jau skohlenu gaddš; bet nu scheem nelaimigajeem truhstohht to ihsto draugu un tahs mihlestibas dahwanas, ar ko un zaur ko winaus iskloht un pee Jesus peewest; kaut gan nespehji to dširdeschanu wineem atdoht, tad tatschu zil nezit to walodu; bet wisu wairak sw. rakstus lasiht un tohs saprast. Altgadijusches gan draugi no wahzeescheem, daudš muischneekem, kas bagatas dahwanas kurlmehmo skohlahm dahwinajuschchi un wehl dohdohht; bet no Latweefcheem pascheem wehl gluschchi masums. Nu pasklubinaja, lai ari Latweefchi paschi sawus nelaimigohs kurlmehmohs wairak eewehrojoht un wineem ar sawahm dahwanahm peemestohs par draugeem un pee Jesus peewedejeem, itin kā tee draugi tam kurlmehmam tani ewangeliumā.

II. Tad paschus tohs draugus un pee Jesus peewedejus pamahzija, lai nu schee metahs ari saweem kurlmehmeem par ihsteneem draugeem; lai wini nedohmajohht, sawus kurlmehmohs weenigi isdarbinahht un isflugofchanā isfuhkt; lai scheem negahdajohht ari laizigu labumu ween bes tahs dwehseles baribas no Deewa wahrda, nei kani scheem paliktees bes ta Pestitaja un bes ta glahbeja; ari scheem nelaimigajeem no ta slegkawa welna eewainoteem un faistiteem ar aukstu širdi garam nepa-eet, it kā tas sepnaš un augstširdigais Lewits darijis; to ne, bet scheem nelaimigajeem peedahwatees par draugeem un peewedejeem pee Jesus. Lai neweens wesels zilweks ar besgohda darbeem un rupjeem grehkeem nedohhtu scheem nelaimigajeem apgrehziibu, nedš launas preefshimes us launuma.

III. Pasauligohs glahbejus un pasauligohs labumus ween lai ari scheem tik nohtigi tā wis nemeklejoht; bet wisu wairak to muhschigo labumu: Deewa wahr dus un Jesu to isglahbeju un dwehseles Pestitaju, kas paleek muhschigi. Lai israujan winaus no grehku wahrgofchanas, un lai aisdohdam winaus tai klusā weetinā, tai kurlmehmo skohlā. Tā ari Jesus esam to kurlmehmo ewangeliumā panehmis sawurup, t. i. pee malas, un noht no teem laudihm; ari lizis scha austinās sawus sw. pirktus; isplahwis, t. i. taifjis dublus un lizis scham us mehles; tā zaur fajuhnamahm un faredsamahm shimehm

ta kurlmehma garu pazilajis us Deewu wina Naditaju un Pats tad schim redsoht us augschu, un us sawu Tehwu paslatijees, — nopuhtees pahf scho no welna faistito nelaimigo zilweku un fauzis: „Opata!“ t. i. Atweeres! un tuhdelihu tam tahs aufis atdarjufschahs un wina mehles faite atraisijufees un winsch runajis **parcisi**. Tahdus brihnumus, til ahtru dsee-deschanu mehls gan nespehjam dariht la muhsu Meisteris; bet tas ari nau waijadfigs; Jesus griib, lai ta Deewa walstiba ari zaur zilweku darbofchanohs pawairojahs un buhwejahs; jo muhsu nodarbofchanahs aisweenu paleel zilweziga, t. i. zaur redsamahm sihmehm, zaur luhpu kustinafchanohs wineem tohs wahrdus falikt par teizeeneem un tohs ta pee paschu to Meisteri peewest; lai nu Winsch pats wineem to fapraschanu atdara winu firds prahta un ta pats to ihsto eefschkigo „Opata“ usfauz. Jo zilweki to aufu dsee-deschanu wairs newar atdoht, bet gan, kaut gan neweiklu, paschu to walodu zil nezil un wifu wairaf tohs fw. rakstus lafihht un fapraft. — Israhdiija, ka tahdeem ismahziteem kurlmehmeem tad pawisam it la jauna pasaule atdarahs ta ahriifchikiga usfkatischanâ ka ari eefschkiga fapraschanâ; wini it la no meega atmohstahs. Nu tahdi pasihst sawu isglahbeju Jesu un sawu Naditaju Deewu, muhsu Kunga Jesus Kristus Tehwu un flawedami un pee kah-jahm krisdami tohs pecluhds. — Ari teiza, ka schim brih-scham skohlâ wehl palikuschees 24 kurlmehmee behni un ka pehz aprehkinafchanahs stary teem 1 milionu Latweefchu us 650 dweh-selehm isuahktu pa 1 kurlmehmo, ka it weegli fchee 650 eefpehtu gan winus isskohlloht un pee Jesus peewest, ja tikai latris pa pahris waj 6 kap. saweem pagasta wezakeem galwas naudas nomakfadami ari preefch kurlmehmeem wineem eedohtu un tee ziti atkal basnizâs upurds un pee saweem mahzitajeem eemaf-fatu; un ja fainneeki zits pa drehbes gabalinam, zits pa see-zinam labibas peewestu; tahda masa dahwana no dsihwes it ne ko ne-atrautu nedf ari dauds fajuhtama buhtu, un pateefi ne til dauds ka pee biljardeem, trumpahm, weefsbahm un ziteem dahr-geem kahrumeem un neezineem; bet tahdas masas dahwanas weenâ kohpâ sakrahjufschahs paliktahs fwehtigas tai Kursemes kurlmehmo skohlai un paliktahs kurlmehmeem ka peewedeja pee Jesus. Tadeht muhsu Kungs Jesus nu tagad wehletahs redseht ari Latweefchu dewigas rohkas un winu dahwanas un waj dauds tahdu atradisees, kas firdis preefch wina atwehrs; tadeht peenahktahs gan illatram sawu artawu ari us schi teh-wemes altara — tahs kurlmehmo skohlâs — nolikt, kam tee wahrdi par wirsraktu: „No juhs weenam no scheem wifu masakeem brahteem laba esat darijufchi, to juhs manim pascham esat laba darijufchi.“

Lai nu Deews tad ari mohdinatu tahs deweju firdis us tahdu fwehtigu darbu! U. S.—n.

Kursemes pirma wispahriga skoblota- konferenze.

Pullsten Zwds sagahja wiffi sapulzes beedri pee maltites Zehra kunga gastuscha sahlê. Pehz tam, kad zeen. schulrahta t. muhsu augstam Keiseram un augstai Keiserenei weselibas is-fauza, wiffi skohlmeistaru bars nodfeedaja jaurâ garâ Kreewu

tautas dseefnu. Tad wehl ufdschra zeenigam Kursemes guber-nator kungam weselibu un dauds ziteem kungeem un gohdawih-reem, kas Latweefchu skohlmeistereem tuwi un mihti. — Pehz maltites dewahs wiffi skohlota-ju bars, no zeen. Schulza mah-zitaja wadihts, us Zelgawas Latw. kurlmehmu skohlu, kur lab-prahtigt israhdiija skohlmeeku mahzibas. Tur mehls mahzijamees I. kahrtam redseht, ka kurlmehmee nau wis ar faistitu mehli, t. i. mehmi no dsimuma, bet tadeht, ka tee kurli, wini paleel ari mehmi; jo tee nedfird, ka jaruna, — II. kahrtam — zil dauds zilweki, ka fchee skohlota-ju, kas ar sawu nelaimigu tu-waku nodarbojahs, spehj isdariht, kad tuwaku mihlestita winus dsen — III. kahrtam — zil eewehrojams un usfeizams darbs schi skohlâs dibinaschana. Waj tur nau jabrihnahs, ka mehms eemahza lafihht, rakstihht un runahht! Wini atbild ir fweeschnee-kam, ja til tam luhpas nau ar bahrsdu apflehtas; jo kurl-mehmam waijag luhloht us runataja luhpahm. — Lai Deews fwehti scho skohlu!

Ap pullsten 6. pahrnahzahm atkal konferenzenes sahlê, kur pehz daschahm masahm apspreefchanahm Schônbergis no Ruza-was runu notureja „Par strahpehm skohlâ.“ Winsch pa-preefchu israhdiija, kahda gruhsta un swariga leeta strahpeshana un kas pee tam eewehrojams; jo neba diwi skohlâni, kas it weenadi noseegufchees, ari it weenadi sohdam, — weens lai-kam tahdas wainas deht noseedsees, zite atkal schahdas wainas deht. Winsch sawu runu eedalija tschetros jautajumds:

I. Kas strahpe ir wispahrigi un kas winai sewischki us skohlâs noluhku waijag buht.

II. Kâ ar meefas strahpi skohlâs jadara?

III. Kura ir derigaka strahpe skohlâ un ka wina jadohd?

IV. Kâ war daschu strahpi aiskaweht jeb nowehrst.

No schihns pagaras runas, kurâ S. dauds pateefigus noti-kunus no sawas 25 gadu skohlâs dsihwes atklahja, winsch is-nehma 6 tehses:

I. Strahpe skohlâs nau — ka pee teefas, lihdsiba par nodaritu launumu — strahpe skohlâs lai luhko us labofchanu, — un kur schi pee skohlâni paredsama, tur strahpi war atlaift, ja tas launums, ko skohlmeeks ir nodarijis, pret ziteem skohl-neekeem jeb pret skohlu nekerahs.

II. Meefas strahpi lai isdara pehz instrukzijas 9 §. — wina lai paleel ka beidsamais lihdselkis, kad wiffi ziti jau ir is-leetati un nau geldejufchi.

III. Skohlota-ju, kas sewi nespehj dusmâs walditees, — tad nu wairaf jaunee, — lai apnemahs tuhda l nestrahpeht un nekad ar rohku nesist . . .

IV. Kad strahpe dohdama, tad waijag pehz pahrfahp-schanas dabas strahpi ismekleht. (Kas zitu kuhlis, lai ari tohp kults, kas flinkuma deht flims isleekahs, lai gul gultâ, kad ziti ahra preezajahs u. t. j. pr., — ta ir ta derigaka strahpe skohlâ).

V. Kad skohlâ meefas strahpe dohdama, tad to jadohd ar prahtu bes pahrfsteigfchanahs un karstuma. Strahpeshana lai nau smeekli, bet ari lai nau wahrdinaschana jeb mohziba!

VI. Skohlmeisters zaur stipru usraudsibu war dauds strahpes aiskaweht, tapat ka pee meefas ar prahtigu dsihwi dauds flimi-bahm war zefu aisdurt.

Mas eeruņas un daudī patīfšanas kluā uš ſcho raksta darbu no ſapulzes gaiſmā zeltās. —

Tā nobeidſahs pulkſten Sņōs pirmahs deenas konferenzes darbs. —

Dhtrā deenā, tai 29. Juni, pulkſten Sņōs rihtā, gabja wiſi ſkohlotoji uš Bahzu trijadibas baſnizu, kur Behting kunga wezakais dehlis, tagadeis Behterburgas muſik-akademijas mahzēklis, wiſus ar koſſchu, ſkunſtigu ehrgetu ſpehleſchanu eepreezinaja. Pulkſten Sņōs atkal ſapulzejahs ſkohlotoji ſinamā weetā, nodseedaja diwi perſchās: „Deems, ſwehtajs gars, nahz pee mums klahz,“ un zeen. Bielenſteina k. Dahwida dſeesmu nolafijis notureja luhgſchanu. — Tad Vienewald k. no Blihdenes zehla derigu rakſtu preekſhā „Par laſiſchanu laulſkohlās,“ kur wiſi ſeſchās tehſes iſlohbija:

I. Laſiſchana laulſkohlās efoht pehz tizibas mahzibahm ta ſwarigaka mahzibas ſtunda, jo laſiſchana efoht wiſwairak lihdsēklis uš tautas iſglihtofchanu.

II. Laſiſchanas mahzibas pahrlabofchanu mahjās waroht panahkt, kad ſkohlā ſaprohtoht pareiſi laſiht.

III. Pehz metodiski iſſtrahdatas abezes efoht leela waijadſiba.

IV. Laſiſchanas grahmata efoht it kā zitu mahzibu ſaweenoſchana weenā weetā un par lihdsēkli pee dohmū un runu iſliſſchanas, kur neween ſkaidri un gaiſchi, bet aridſan ar ſapraſchanu un koſſchi buhs mahzitees laſiht.

V. Pee laſiſchanas jaunā deribā lai allaſch ſkohlotoji ſaprohtami iſſtahtoht. Behrneem waijagoht iſlaſitu gabalu ar ſaweem wahrdeem iſſtahtitiht. Biſbeles ſtahtus waijagoht ſkohlotojeem no paſchas biſbeles plaſchat paſtahtitiht un behrnus peeradinahz un ſpehzinahz, ſwehtus rakſtus ar ſapraſchanu laſiht.

VI. Preekſchlaſiſchana no ſkohlotoja brihwſtundā nahkotees behrneem par iſglihtofchanu un mohdinoht wiſus uš derigu rakſtu laſiſchanu.

(Alſ preekſchu wehl.)

Samam ſiddsmihkam brahlim

Chriſtoph Schönbergim un wiwa laulatai draudſenei

uſ to 21. Juli deemu 1877. Ruzawā.

Sudrabota, koſſcha deena ſchodeen ſmaida
Tewim, ſeewinai — tē mihlā Ruzawā! —
Abus apſweikt: Behrni, radi, draugi — gaida,
Mihleſtibas krohnus nopin ſkaiſtumā.

Es ar' atneſu no rudſu puķehm pihtus
Trijus krohninus ar ſilahm bantehm tihtus.

Pirmo krohni ſkohlās tehwan paſcham wiju,
Kas pee behrnu dwehſeļehm ir ſtrahdajis,
Skohlā, baſnizā tas garigu to dſiju —
Dimi deſmits peezus gadus nowijis. —

Skohlā behrnus Deewa gohdam iſaudſejis,
Baſnizā tas dſeedaſchanu pawadijis!

Dhtru krohni es kā laulneekam nopinu —
Un kā tehwan leeku gohdā — galwinā!

Sawus behrnus audſejis, kā preekā minu,
Kreetnibā, kā wezakajis jau amatā. —

Lai Tew behrnu behrni daiſus krohnus pihtu,
Un tee audſekai Tew zētā puķes tihtu!!

Treſcho krohni ſkohlās mahtei itiu ſpohſchu —
Winaš gohdam uſliſſchu to galwinā;

Neba mirtes krohnis ſtahweja jo koſſchu
Tewim pirmo reiſu tur pee altara?! —

Sudraboti puſchko Tewi tagad dehli —

Lai pehz aiſgahjuſcheem gan Tew wehl ir ſchehli.

Teefcham ſchodeen jauka deena abus ſmaida,

Skohlmeiſtaru un ar wiwa ſeewinu; —

Pat no tahlenes Jums apſweizibas raida; —

Sudraboti puſchko Juhsu pagalmu.

Kaut pehz diwi deſmits peezeem gadeem pihtu —

Behrnu behrni ſelta wainagu wehl glihtu!

Lai tas kungs, kas wadijs Juhs lihds ſchahdu deenu,

Sedſis Juhs ar ſchehlaſtibas rohzinahm,

Tas lai wada ſchehligi Juhs tā arweenu

Sirmā wezumā — lihds ſelta pakahpahm! —

Lai Jums dſihwes zeliſch zaur puku leiſjahm tinahs,

Citat ſweiki tahlak! Deems Juhs ſargahz ſinahs.

G. J. S.

Preekſch em. luteru palihdſibas lahdes pee Jelgawas aprinka komitejas no 1. Februar lihds 15. Juni 1877. g. ir eemakfati: no Meſchamuſchās draudſes 57 r. 78 k., Sabiſlas 20 r., Bircchu dr. (Reiſchōs) 29 r., Tauroges 38 r. 81 k., Tukuma latw. dr. 20 r., Dſchuſkſtes 45 r., Stendes-
Spahres 47 r. 15 k., Semites 9 r. 10 k., no Miſupes leelkunga v. Hahn 25 r., Lindes leelkunga v. Hahn 10 r., Zelmeeķu dr. 10 r. 25 k., Talsu dr. 12 r., Kandawas 20 r.,
Leel-Muzes, 30 r.

G. von Firck,

Jelg. apr. kom. direktors.

Jelgawas latw. pilſehzta draudſē

no 14.—26. Auguſt 1877:

1) Dſimufſchi: Carl Auguſt Lampar, Mathilde Auguſte Pauline Bramman, Emilie Anna Jrbit, Annette Louiſe Sible, Magdalene Emilie Louiſe Ewert, Olga Catharina Sahwe, Ida Auguſte Saurok, Johanna Dorothea Auguſte Purwin, Emilie Louiſe Eiche, Amalie Annette Neumann, Frij Auguſt Dſhol, Carl Seebode, Kriſtaps Kofſin, Arthur Johann Bācker, Ans Friedrich Legdin, Wilhelm Umbult, Peter Duhmin, Samuel Nabags, Chriſtoph Jhman, Carl Buikmann, Jeannot David Majewſky un weena nedſiſwa meit.

2) Uſſaukti: dſelſzēla ſtrahdneekſ Johrgāis Rein Freimann ar Anne Seemel (abi Rihgā); ſtellmachers Jndrik Sauer, Bez-Swirlaukas Bahlu mahjās ar Dahrte Smilga; kateja ſellis Auguſt Adolph Buirid ar Anna Grafe.

3) Miruſchi: ſtrahdneekſ Kriſtaps Eglit 63 gad. w.; ſtellmachera ſeewa Anne Steinberg 61 g. w.; ſtrahdneekſ Mahrtin Stromberg 75 g. w.; aſtaw. ſald. Janis Sigmund 31½ g. w.; ſtrahdneeka ſeewa Trihne Wigge 33 g. w.; aſtaw. ſald. Janis Banof (Benſche) 66 g. w.; ſtrahdneekſ Janis Seltin 54 g. w.; meita Anne Uhdre 65 g. w.; Janis Ewarts 15 g. w.; Emilie Gellner 14 g. w.

R. S.—j.

M i s i o n e s l a p a .

VII.

(Turvinojums.)

Bet ziti no teem misionareem bij palikufchi, un salafija tohs isklidufchus, un ta pahrbaudifchanas wehtra gahja garam, pats Moschefch lausa sawu firdi un wahjisch palizis luhdſa fw. kristibu, bet tai wakarâ preefch noliktas kristifchanas deenas winsch faldi eemiga eefch sawa pestitaja 11. Merz 1870. g.

Bafuteefchu ziltis, kas dſihwo wairaf pret seemeleem, fauzahs par Bapedeefcheem, starp ſcheem dſihwo wihrs ar wahrdu Mahrтин Sewufchan. Jaunâs deenâs winam nomira tehws un mahte, winsch tapa audſinahts no weena radineeka, kas bija teizams burwis, kas winam mahzija wisadu burschanaſ gudribu, bet no wina bahrgi turehts behdſa pee tahs semes kehniina Sekuluni. Tê winsch dabuja dſirdeht no ziteem tauteefcheem, kas Kapſtadtê bijufchi, no balto laufchu mahzibahm. Winsch no teem wahrdeem ſagrabhts ſaderejahs ar ziteem, to ſwehtdeenu ſwehtihht un luhdſa Deemu iddeenâs, lai jel atſuhtitu pee wineem misionarus. Schi luhgſchana tapa paklaufita. 30. Auguſt 1861. g. nahza diwi misionari no Berlinaſ miſ. beedribâs, kas jau ſenaf pee Bafuteefcheem ſtrahdaja; tee apmetahs Kalatlolu pilſehta; pirmâis, kas pee wineem nahza mahzitees, bij Mahrтинſch; 14. Janwar 1862. g. winsch tapa kristihhts; tas wezais burwis bij par Deewa behrnu tapis un ſtaigaja ar preeku uf mahjahm un wadija ſawus draugus uf Deewa zeleeem. Bet Sekuluni, kas ſawu grehku labad eentibedja to tizibu, winam aiſleedſa no Kristus mahziht; bet Mahrтинſch ſazija, ka griboht labaki nomirt nekâ ſawu pestitaju aiſleegt. Tad tas kehniſch pawehleja winu nokaut, bet tas ſlepſawa, kas pret winu iſgahja, winu atrada eefch Bihbeles laſam, un no wina mutes pahrliezinahts, pats palika tizigs. Kad neweens negribeja rohku pee wina peelikt, tad kehniſch pawehleja guhſtihht wina mahzklus. Wiſi kristiti tika apſtelleti uf pilſehtu, ziti tapa tureti nogehrti un ne-ehduſchi, ziti eedſihht uhdeni; bet Mahrтинſch ſinadams no ta laba gana, kas ſawu dwehfeli dohd par tahm awihm, gahja teem lihdi un winus ſlubinaja uf paſtahweſchânu, ſazidams: „tee ir mani brahli, mani behrni, es winus ne-atſahſchu.“ Tagad tee pagani uf to kristitu pulku gahſahs ar rungahm winus nokaut, bet tee dſeedaja ſlawasdſeefmas. Ziti tapa noſifti, pats Mahrтинſch ſaſiſts krita pee semes; bet trihs no teem paganeem, kas winam bij labi draugi, winu iſrahwa no ta pulka; bet winsch raudadams iſmuka no winu rohlahm, ſazidams: „es labpraht gribeju nomirt preefch ſawa Kunga un nu ziteem jamirſt un mani iſglahbuſchi.“ Weidſoht kehniſch, redſedams winu paſtahwigu prahtu, wiſus tizigus iſdſina no walſts. Misionari nopirka weenu leelu plazi, teem iſdſihhteem par peeſtahſchanohs un winu noſauza Botſchabelo (t. i. peeſtahſchanohs); tagad tur dſihwo wairaf nekâ 1000 kristiti, starp wineem Mahrтинſch, tas uſtizigais leezineeks, tohs wahjus ſtiprinadams un dibinadams. Zits wihrs no Bapedeefcheem, ar wahrdu Janis Maſadi, bij tas pirmâis no ſawas tautas, kas tapa kristihhts.

Winsch bij uſaudſis eefch wiſeem paganu grehkeem un atſtahja ſawu ſeewu un ſawu weenigu behrni un gahja uf pilſehtu Port Eliſabeth pee juhrmales (ſk. laukahrtê) peknu meſleht. Tê winsch ar ziteem tauteefcheem kahdâ ſwehtdeenâ eegahja baſnizâ un dabuja dſirdeht no paſtaras deenas, ka paſaule zaur uguni taps iſpohſtita. Winsch par to ſmejhahs un netizeja, bet nahti winam ſapnoja, ka uguns nokrita no debefſ, gribedama wiau apriht. Nu wairs newareja ſmeetees, bet no rihta zehlees gahja pee ta misionara, dabuja mahzibu un kristibu. — Winsch pahrnahza 1860. g.; ziti no tauteefcheem labpraht klaufija to, ko winsch ſtahtija, ka aridſan tee melnee zilweki eſoht aizinati uf to muhſchigu dſihwoſchânu. Tee iddeenâs kohpâ luhdſa Deemu par misionareem, kamehr tee Berlinaſ miſ. atrahza. Jahnis winus ſirſnigi apſweizinaja un teem ſtahtija, ka par winu nahſchânu ar ſaweem draugeem luhdſis. Tahs dwehfeles, kas jau bij ſataiſijufchahs, ahtri tapa kristitas un iddeenâs atradahs ziti, kas to labo mahzibu kahroja un ta draudſe augtin auga. Jahnis teem mahzitajeem gahja pee rohkas. Bet jau pehz gada, 1862. g., winam bij ja-ſeet no ſchihſ paſaules. Kehniſam Sekulunjam gadijahs karſch; Maſadjam bij ja-ſeet lihdi; winsch, uf nahwi ſataiſijees, ſchlihrahs no ſawas ſeewas ſazidams: „es eemu un nenahſchu atpakal, tewim nebuhs raudaht un breht kâ tee pagani dara, jo es eemu pee ſawa Kunga, bet tewim buhs ſargatees, ka tu ſawu dwehfeli iſglahbi, un muhſu behrnu tew buhs audſinaht eefch ta Kunga bijafchânas un to nodoht mahzitaju rohkas; ja tã nedarifi, tad es luhgſchu to Kungu, ka winsch to nem pee ſewis.“ Karâ Sekulunja karapſehtam bij apzeetinata pils japanem; tee cenaidneeki duhſchigi kahwahs pretim; ſaldati ſahza ſchaubitees; tad Maſada zehlahs teem ſawejeem preefchâ eedams, tohs uſſkubinaja to akmini walli iſahrdiht un kruitis ar ſchlehpu zaurduhts krita pee semes, ſawu dwehfeli ta Kunga rohkas atwehledams. Tas karawihrs, kas winam ſahnis ſtahweja, to redſedams ſazija: „Kas tas ir? Es dohmaju, ka tee tizigee til ween Deemu luhdſ, kad teem ehſt gribahs, bet nu es redſu, ſcho Deemu luhdſam paſchâs nahwes iſbailês; es ar gribu mahzitees Deemu peeluhgt!“ Winsch tã darija un mahjâs pahrnahzis likahs kristitees un palika paſtahwigs ari tai bahrgâ pahrmelleſchânas laikâ, ko pa-preefch ſtahtijufchi.

Starp Bapedeefcheem dſihwoja wehl wihrs ar wahrdu Jahſeps Katedi, tas bija neredſigs; jo kad winsch bija gana puiſis, 8 gadu wezs, tad winam peefitahs pokas, zaur kurahm winsch azu gaiſchumu paſaudeja. Wiſi rabi teem wezakeem padohmu dewa, to behrnu iſmeſt tukſneſi, jo winsch teem nekahdu labumu newarohht eeneſt; bet tee wezakee ſawu aklu behrnu nihleja un newareja winu nomaitaht. Leels iſaudſis winsch mahzijahs burschânu un wiſadu paganu neleetibu, grehku un launa leetas, paſudis un akls pee meeſas un dwehfeles; bet tas Kungs winam gribeja atdariht ta gara azis, ka winsch wina gohdibu wareja redſeht.

(Uf preefchu wehl.)

Latw. Awifchu apgahdaraſ: J. W. Sakranowicz.